

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld 40 kr.

V administraciji prejemani velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani za dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravništvo in ekspeditja v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenemskih nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-števil. 74.

Štev. 165.

V Ljubljani, v soboto 23. julija 1898.

Letnik XXVI.

Vlada, kje si?

Ko je bil meseca maja bivši pravosodni minister v Badenijevem ministerstvu, grof Gleispach, zopet imenovan predsednikom višjega deželnega sodišča v Gradcu, je nas to imenovanje močno presenetilo. Slovenci se tega niso nadejali, a še manj Nemci, ker je tudi grof Gleispach podpisal tisti jezikovni naredbi, proti katerim je že leto dni ves nemški tabor na nogah.

To imenovanje je bila zopet voda na mlin levičarske opozicije v državnem zboru ter povod znanim izgreedom v Gradcu. Na čelo nemškoralikalnemu gibanju v Gradcu se je postavil občinski svet ter z znano resolucijo se zaletel v najvišje kroge. Vlada je bila prisiljena, da je razpustila občinski svet in mestno policijo, kar je bilo popolnem naravno in opravičeno.

A temu terorizmu se je pridružila tudi štajerska odvetniška zbornica ter sklenila protest proti imenovanju grofa Gleispacha. To so nemški nacionalci storili tudi v imenu nenavzočih slovenskih odvetnikov, ki so člani graške zbornice. To je dalo slovenskim odvetnikom na Spod. Štajerskem povod, da so vložili prošnjo na pravosodno ministerstvo za razdelitev štajerske odvetniške zbornice. To so izvahali nemški nacionalci, in sedaj je zopet krik v njihovem taboru. Tako piše včerajšnja »Tagespost« pod naslovom »Nov slovenski napad« nastopno:

»Že zopet moramo poročati o novem slovenskem poskusu, ki meri na to, da se razcepi obstoječa organizacija ter da slovenska strankarska politika naredi nov korak do glavnega namena, ki je jugoslovanska država. Kakor čujemo, so nekateri južnoštajerski advokati slovenske stranke

vložili prošnjo na pravosodno ministerstvo, v kateri zahtevajo ustanovitev posebne spodnještajerske odvetniške zbornice s sedežem v Celju. Agitaciji za slovensko nadsodišče, katero so minulo nedeljo zahtevali slovenski juristi na shodu v Ljubljani, pridružuje se zahteva, naj se za Spod. Štajer ustanovi samostojna odvetniška zbornica. Stvarne potrebe gotovo ni za spodnještajersko odvetniško zbornico, tega ne zahtevajo ne pravosodje, ne stanovske koristi odvetnikov, merodajni so le politični in narodni nagibi. V prvi vrsti moramo naglašati, da bi bila spodnještajerska odvetniška zbornica korak do razdelitve štajerske dežele, katero poskušajo že mnogo let ter so jo Slovenci svoj čas zahtevali z velikim hrupom in kateri se Nemci z vso silo upirajo. Spomnimo na slovenske tabore v Žaleu, Sevnici itd., kakor tudi na sijajne nemške shode v Slovenji Bistrici, Celju in Radvini pri Mariboru.

Na Sp. Štajerskem je nemških odvetnikov skoro toliko, kakor slovenskih. — Z gotovostjo smemo pričakovati, da se bodo nemški odvetniki najodločneje uprli temu poskusu in da jih bodo krepko podpirali nemški tovariši iz Srednjega in Gor. Štajerskega. Toda tudi nemško prebivalstvo naše dežele ima mnogo vzroka, da se peča s tem najnovejšim slovenskim naskokom ter vse stori, da ga izpodnese, kajti ne gre se za stanovske koristi odvetnikov, temveč za narodnopolitični napad splošnega pomena. Vlada pa ima sedaj priliko pokazati pogum, da se hoče upirati nemštvu sovravnim in državi nevarnim težnjam ter varovati skupne koristi proti pogubnim in razdirajočim nakanam!«

Vlada pomagaj nemškim kričačem proti slovenskim pogubnim nakanam! Država je v nevar-

nosti, ker se slovenski odvetniki nočejo družiti z nemškimi nacionalci, ki hočejo odločevati celó pri imenovanju najvišjih uradnikov! — Kdo se ne smeje? Dobrovoljni grof Taaffe je rekel pri neki priliki: Nemci s policajem hodijo spat in s policajem vstajajo!

Mažarski zgodovinarji o Dalmaciji.

Mažari se v novejšem času mnogo bavijo z vprašanjem o zedinjenju Dalmacije z Ogersko; toda kar napišejo o tej stvari, ne more pospešiti rešitve tega vprašanja. Vse njihove razprave v tem pogledu so le teoretične, s katerimi hočejo neuke ljudi preslepiti, da je bila Dalmacija od nekdanj mažarska zemlja in da se mora zopet kot taka zjediniti z Ogersko. Dalmatinci morajo biti Mažari ter tudi kot taki ostati, le na ta način se morejo zjediniti z Ogersko. Hrvatska se v teh razpravah ne imenuje niti z besedico, a ravno tako se molči o hrvatskem narodu. Pred nedavnim smo pisali, kako je ogersko zemljepisno društvo proglasilo Dalmacijo za mažarsko pokrajino, a danes nam je dolžnost omeniti, da se je začela pečati z dalmatinskim vprašanjem tudi ogerska akademija znanosti in umetnosti, seveda v istem duhu, kakor vsa ostala društva.

Ko govorimo o proizvodih akademijskih članov bodisi že katerekoli stroke, mislimo si vselej, da se v njih zrcali pravo nepristransko raziskovanje učenih vprašanj. O proizvodih ogerske akademije ne moremo tako soditi. Kakor v vseh pojavih političnega življenja, tako se je tudi v znanosti pri Mažarih razvil največji narodni šovinizem. Posebno je zgodovinska književnost polna narodne nestrpnosti. Oggerski zgodovinarji so v

LISTEK.

Križarske vojske in drugo.

Ako človek bere liberalne liste, potem veruje tistim starim možem, kateri vedno tožijo, kako težko in hudo je živeti dandanes, ko se stoletje bliža koncu. Novo stoletje z novimi idejami trka na vrata, liberalni listi pa ne vedo, kaj pričeti, ali se oprijeti novih idej ali še dalje negovati stare.

Gorje mu, ki med dobi dvé

Postavila ga je usoda!

Naprej ne vé, nazaj ne smé,

Od vzhoda tava do zahoda!

Tako tavajo sedaj liberalni listi med individualističnim liberalizmom in kolektivističnim socializmom.

Ironija usode je pač, da je tudi naš liberalni »Rodoljub« v 8. letu svojega obstanka začel koketovati s socializmom. To je dejati na rovaš znanemu dolenjskemu sociologu humoristu S. K.-u, kateri tudi sam neprijetno čuti, da ga je usoda postavila med dobi dvé, in tako koketujoč s socializmom, tava od vzhoda do zahoda, kakor morinar, ki je v megli zgrešil pot. Mesto svetle severne zvezde, vere, ki mu je izginila že davno, mu je vodnica motna luč svetilnika sovraštva proti veri in duhovščini, ki so jo že davno prižgali ne-

kateri obrežni roparji nad pečini, da se razbije tod čim več ladij.

Mož ni z nami nič kaj zadovoljen, posebno mu ni všeč, da včasih tudi hvalimo srednji vek. »Poznamo«, pravi, »pisatelje, katerim se to življenje v srednjem veku zdi lepo. Ljudje so v strahu božjem živeli... Plemstvo in duhovenstvo sta bila krotitelja in ista sta masi ljudstev dala toliko iz njenih kašt, da so živele in bile site«. Dasi mož toraj sam priznava, da so bile takrat mase ljudstev site, kar se o njih dandanes nikakor trditi ne more, vendar mu srednji vek ni po všeči. »Grdo«, pravi namreč, »se ravna s tlačani in iste velike kose mesa, katere najde naš krščanski socijalist dr. Krek na mizah srednjeveških tlačanov, je najti le po grajskih ječah, kjer je milijon tlačanov v srednjem veku izginil«. Kako se je godilo kmetu in delavcu v srednjem veku, to nam opisujejo kronisti, in priporočamo S. K.-u, da bere starega Unrešta, kateri poroča o razmerah na Koroškem, torej tudi v Sloveniji. Sicer pa v vsakej nepristranski zgodovini lahko bere, kako se je godilo tlačanom, dokler je še verski duh preveval srednji vek. V Klosterneuburgu, da navedemo samo en zgled, imel je koncem 15. veka vsak dninar poleg hrane vsak dan 14 denarov plače. Takrat je stal en funt govedine dva denara, par črevljev šestnajst denarov. Pa naj nam danes iz-

vedeni S. K. pokaže delavca, ki bi primeroma toliko zaslužil. In to je bilo pri menihih v Klosterneuburgu v 15. veku!

Nikakor ne hvalimo brezpogojno vsega, kar se je godilo v srednjem veku. Tudi on ima, kakor vse, komur je vtisnil človeški rod svoj pečat, slabe strani poleg dobrih. Mi samo trdimo, da se masi ljudstev v srednjem veku duševno in telesno ni godilo slabo, dokler in kjer je živo versko prepričanje prevevalo človeštvo. To pa nam izpričuje zgodovina.

Šele, ko so humanisti jeli širiti protiverske nazore in juristi rimsko pravo, katero uči, da ni pravo pred in nad postavo, marveč da nastane šele potom postave v državi, da so nositelji državne oblasti zadnji vir prava, šele takrat navstal je preobrat. Mogočni jeli so zatirati podložne, saj jih ni vezala niti vera niti jih ni oviralo pravo. Tudi Vaši tedanji kolegi, gospod S. K., bili so torej uzrok, ako so se razmere v srednjem veku obrnile na slabo stran.

Ako ste pravnik, gospod S. K., morate nadalje tudi poznati tako znane amortizacijske postave, s katerimi so že v 13. veku (v Avstriji gotovo že v 14.) začele države cerkvi prepovedovati nakup nepremičnin ali pa sploh pridobivanje premoženja. Kako je torej mogla cerkev imeti v rokah kar vse premoženje v srednjem veku?

pravem smislu besede to lepo znanost zveržili v pravo pokveko, in nobeden, ki se hoče podučiti o ogerskejši prošlosti, se ne more oslanjati na dela ogerskih zgodovinarjev, kajti večidel so vsa pristranska, posebno v onih oddelkih, ki razpravljajo zgodovino slovanskih ogerskih sodržavljanov in posebno še Hrvatov.

Komur niso poznati pamfleti o hrvatskejši zgodovini poznatega Pestyja, Horvata i. dr.? Zdaj se jim je pridružil še neki Henrik Marczilai, ki je te dni priobčil neko zgodovinsko razpravo o Dalmaciji v publikacijah ogerske akademije. Ta razprava je pisana čisto tendenciozno v svrhu, da dokaže, kako je Dalmacija od nekdanj bila del mažarske države. Da to dokaže, porabil je omenjeni zgodovinar obilne vire, ki jih je imel na razpolaganje, toda med njimi večidel le take, ki so odgovarjali njegovemu namenu.

Kar čudili smo se, ko smo videli, da je temu učenjaku še zdaj pravi vir za ogersko zgodovino »Anonymus« Bele IV., ki je črpal za svojo zgodovino podatke iz malo verodostojnih arhivov. Potemtakem seveda ni čudno, da Marczilai trdi isto, kakor pred njim glasoviti Pesty, da je tudi Dalmacijo osvojil z mečem kralj Koloman. Hrvatska in Dalmacija ste tedaj osvojeni po mažarskem kralju, pa tako pripadate že od nekdanj k mažarskejši državi, katera mora zdaj obe zemlji kot mažarski pokrajini zjediniti in stopiti z Mažarsko. In ti mažarski učenjaki (!) si prisvajajo še vrh tega veliko avtoriteto v zgodovinskih vprašanjih ter jo uporabljajo v politične svrhe, kakor je pri Mažarih sploh že politika nadvladala in potemnila vsaki boljši nazor.

Taka avtoriteta hoče biti tudi omenjeni Marczilai za hrvatsko zgodovino, premda se ni potrudil, da se podučí v njej vsaj toliko, kolikor mora znati iz nje navaden dijak, potem se ne bi o njegovejši razpravi bralo, da je s kraljem Zvonimirom izumrla narodna dinastija na Hrvatskem. Znano je namreč dobro, da kralj Zvonimir ni bil član narodne dinastije, nego da je prevzel vladno mesto bohehnege Štefana, ki je po Zvonimirovej smrti vendar le zasedel hrvatski prestol ter vladal do leta 1091. Čuden zgodovinar, da takih stvari ne vé, ko je vendar natanko poznata in dokazana vsa ta doba hrvatskejši zgodovine po najboljših hrvatskih zgodovinarjih.

Ravno tako ni znan temu učenjaku glasovit rod Šubićev Bribirskih, ki so kot dinasti dolgo časa vladali v Dalmaciji, kajti on imenuje bana Mladena Šubića Bribirskega kot Mladena Bribirija iz rodu Bribirjev. Tako neznanje v zgodovini hrvatskejši od ogerskejši zgodovinarja je prava sramota, a vrh tega tem večja predrznost, ko hočejo ti ljudje pred svetom širiti krive nazore o narodih, katere si želé spraviti pod svojo oblast. Predrznost je to brez dvoma, pisati o zgodovini Hrvatske in Dalmacije, a nikjer niti z besedico ne omeniti poznatih hrvatskih zgodovinarjev, ki so kritično preiskali svojega naroda zgodovino. Rački je s svojimi učenimi razpravami poznat celemu učenemu svetu in vsi nepristranski zgodovinarji

se oslanjajo na njegova dela, kadar pišejo kaj o hrvatskejši zgodovini. Le Mažar ga prezira, seveda zato, ker mu je na potu, kajti svet je zvedel še le po Račkem zgodovinske odošaje med Hrvatsko in Ogorsko, a ravno to ni povoljno za Mažare. Zategadel se trudijo zdaj mažarski zgodovinarji s sleparstvom delovanje Račkega na zgodovinskem polju prikriti, samo da svet ne zve resnice. Toda prekasno so prišli, svoje Mažare morejo še slepiti, ostalega učenega sveta pa ne. Ravno letos je izšlo znamenito delo o dalmatinskejši zgodovini v izdanju »Matice Hrvatske«, namreč: Knezovi Šubići Bribirski. Delo je pisano na temelju verodostojnih virov, ki so tudi kritično uporabljeni, kar nam je porok sam pisatelj, poznati zgodovinar Vekoslav Klaić. To delo je moral dobiti v roke Marczilai, potem ne bi bil kvasil takih neumnostij v svojej razpravi, kakor smo jih naveli. Toda oholi Mažar misli, da mu to ni potrebno, da bode svet že njemu verjel, zato ker mu je razpravo izdala akademija.

Če bodo Mažari na tak način pripravljali pot za zjedinenje Dalmacije z Ogorsko, potem je verjetno, da ne pride še kmalu do tega. In bolje je, da ne. Zjedinenje Dalmacije z Ogorsko se more izvesti le na temelju hrvatskejši državnega prava, to je, da pri tem vprašanju ne odločujejo sami Mažari ter že naprej proglašajo te dežele za mažarskejši pokrajine, marveč da pri tem odločujejo najprej sami Hrvati, posebno dalmatinski, ki morajo dobro premisliti, kakšna zveza bi to bila, ko bi se sklenila tako, kakor bi Mažari hoteli. Če Mažari že zdaj zanikujejo hrvatsko v teh deželah, a vrh tega tudi v gmotnem pogledu škodujejo, ker se protivijo zidanju koristnih železnic, kaj bi bilo še potem, ko bi bili neomejeni gospodarji. Zjedinenje more se tedaj izvesti le ne temelju hrvatskejši državnega prava, kajti le s pomočjo tega se morejo Hrvati vzdržati v ravnotežju proti mažarskem gospodstvu.

Politični pregled.

V Ljubljani, 23. julija.

Obćinske volitve v Gradcu. Kolikor bolj se približuje čas, ko si bo graško mestno prebivalstvo izvolilo nov mestni zastop, tembolj se pripravljajo vse stranke na odločilni boj. Nemški nacionalci, ki so imeli v sedaj razpušćenem mestnem zastopu odločilno besedo, hočejo vladi pokazati, da bodo tudi nadalje vztrajali pri svojih prusaških načelih, ter se vsled tega mnogo trudijo, da pridejo v novi zastop kolikor mogoče vsi dosedanji možje, »ki bodo še nadalje kljubovali vladi in njenim odredbam.« Tem rogoviležem nasproti pa se je sedaj sestavil drug volilni odbor pod imenom »patrijotična nemško-avstrijska meščanska stranka.« Tu so zastopani posebno obrtni krogi, ki so ostali zvesti antisemitski zvezi. Program, ki ga objavljajo ti možje, je v marsičem, posebno pa v narodnem oziru, splošno vsprejemljiv. Popolno prav in pravično je, glasi se, da uživajo vsi narodi mnogojezične Avstrije, ki so zvesto udani državi, popolno jednake državljanske pra-

vice. Vsak pošten avstrijski Nemec, ki je prost vseh egoističnih namenov in je vnet za pravi blagor in srečo svojega naroda, sme in more delati le na sporazumljenju in dobrohotnost napram vsem avstrijskim narodnostim. Nova stranka je sicer pristno nemška, toda tudi z nemškimi narodi hoče bratsko deliti žalost in veselje. — Program torej ni napačen, ako se bo tudi dejanski izvrševal.

Nečuvrena predrznost čeških Nemcev pokazala se je te dni v neki okrožnici, ki jo razpošilja nemška šolska zveza vsem hišnim posestnikom in oskrbnikom. V tej okrožnici se pozivljajo gospodarji in oskrbniki, naj z vso silo pritiskajo na svoje najemnike, da izbršejo otroke iz čeških ter jih vpišejo v nemške šole, ki posebno češke otroke z veliko ljubeznjivostjo vsprejemajo v svoje okrilje ter jim zagotavljajo velike podpore. O vspehu morajo dotični poročati do 15. avgusta. Namen te okrožnice je jasen ko beli dan. V svoje nemške šole hočejo vloviti čim največ čeških otrok, ker jim pristno-nemških primanjkuje, ter potem trobiti v svet, da je velikanska večina tega tega ali onega mesta nemške narodnosti. Jednako kakor na Češkem postopajo Nemci tudi po slovenskih deželah, kjer v svoje šulvereinske šole zvajljajo veliko število slovenskih otrok, kjer jih potujčujejo in se bahajo z njimi kot z nemškimi učenci. Tako nečuvrenost naj bi si Slovani najodločneje prepovedali z energično protiakcijo.

Budimpeštanski listi o izjavi dr. Baernreitherjevi. Govor, s katerim je naš trgovinski minister dr. Baernreither otvoril posvetovanje industrijskega sveta, je napravil mogočen vtis na mažarske kroge. Večina ni pričakovala, da bo avstrijska vlada tako odločno nastopila proti mažarskemu avtonomnemu carinskemu načrtu. Budimpeštanski listi sicer pišejo, da je bilo kaj takega pričakovati od avstrijske strani in je popolno naravno, da se tudi v Avstriji poskrbe za eventualno potrebno samostojno postopanje, toda v resnici so pa v polni meri presenečeni. Menili so samo ustrasiti avstrijske kroge ter jih eventualno omečati in pripraviti za ugodne obnovitev nagodbe, pri tem so se pa videli grozno prevarane. Prav se godi mažarski oholosti in nenasitnosti.

Bolgarski knez Ferdinand biva s svojim princem Borisom na ruskih tleh, kjer se jima pripravljajo velike častne slavnosti. Kaj je gnalo bolgarskega kneza na carski dvor, seveda ni znano, gotovo pa je, da ta čin ni samo čin uljudnosti, marveč je s tem kakor navadno tudi sedaj najbrže v zvezi kaka želja, katero naj bi mu izpolnil ruski car. Da se pa njegovo srce še bolj omeči, vzeti je knez seboj malega Borisa, ki ga je na ljubo ruskega carja dal prekrstiti in s tem seveda Rusiji storil veliko uslugo. Iz Petrograda se poda knežja rodbina tudi v Carigrad, da se tam pokloni velškemu sultanu, ko se izkazuje tako naklonjenega bolgarskemu narodu, posebno pa knezu Ferdinandu.

Razmere na Kretu bodo po dolgotrajnih pogajanjih konečno vendar uravnane, akoravno

S. K. vidi povsodi le materijelno stran, za to ima posebno dobre oči, za vse drugo je slep. Mož trdi: »da je vsem v življenju v prvi vrsti: dober kos kruha, potem večna ljubezen do ženske in na teh dveh temeljih se le se sezida drugo.« Isto so trdili že pred njim drugi materijalisti, osobito filozof Herbert Spencer, katerega filozofijo, ki temelji v enakih nazorih, kakoršne razvija S. K., je drug Anglež sicer krepko, toda resnično označil kot »filozofijo prašičev«.

Nekateri liberalni in masonski zgodovinarji so sicer tudi skozi taka očala gledali svet in zgodovino. In res se sklicuje S. K. na Hellvalda. Ako S. K. želi, povemo mu še imena drugih enakih kulturnih zgodovinarjev. Tako bode Otto Henne am Rhyn gotovo tudi ugajal S. K.-u. Karl Marx je vse te nazore spravil v zistem, naredil je čisto nove naočnike za zgodovinarje, skozi katere naj gledajo od sedaj zgodovino. Imenujemo te naočnike materijalistično naziranje zgodovine. Taki naočniki sedijo tudi na nosu našega S. K. Kdor pa ima naočnike, ima slabe oči in ni normalen.

Tako S. K. ne more in ne more umeti, da so se križarske vojske vršile iz čistega navdušenja. Imenuje nas, ki to trdimo, ošabne. J. B. Weiss, ki je s svojimi deli pokazal, da pozna zgodovino

malo bolj kot S. K., pravi v IV. zvezku svoje svetovne zgodovine o križarskih vojskah: »Gregor (papež, VII.) einigte die Völker des Abendlandes von neuem in dem christlichen Glauben, der Ausdruck der Einigung ist der gemeinsame Aufbruch dieses kriegerischen Geschlechtes nach dem Osten. Die Zeit ist religiös in ihren innersten Tiefen bewegt... Was lag nun dem gewaltigen, geistesfrischen Geschlechte jener Zeit näher, als der Gedanke, die Stätten wieder der Christenheit zu gewinnen, an denen das grösste geschah, was die Weltgeschichte kennt.«

In v uvodu v V. zvezku iste zgodovine imenuje Weiss te vojske »Erhebung von Hunderttausenden für eine Ehrensache der Christenheit«. Seveda Weiss se je temeljito učil in naučil zgodovine.

Dr. Fr. Kovačič primerja v svojem lepem stavku: »Ob osemstoletnici križarskih vojsk«, te vojske velikejši egipčanskejši piramidi. »Ogledujemo jo od spodaj navzgor, z desne na levo, preiskujemo nje temelje, povprašujemo po namenu, po delavcih, ki so jo delali, in vse nas napolnjuje z začudenjem.«

Tako res dela razumen potnik, kedar prijaše na osličku po vročem pesku puščave od Kahiru

sem k piramidam. Občuduje jih, strmi nad človeškim duhom, ki jih je umel napraviti tako veličastne in velike. Tako razumen človek, ki ima smisel za višje, za idealno; sivček, na katerem je prijezdil, stoji tudi pred istim predmetom občudovanja, toda on mirno žre osat in travo, ki raste to d okoli, in si polni trebuh.

Materijalistično naziranje zgodovine pa je danes vse jedno »moderno«, kaj ne da, gospod S. K.?

Umor Julija Cezarja.*)

Angleški spisal Mark Twain.

Ne moremo si misliti večjega zadošćenja kakemu časniškemu poročevalcu, kakor če more zvedeti vse podrobnosti kakega krvavega in skrivnostnega umora ter ga z vsemi pretiranimi okoliščinami opisati. Svoje največje veselje ima na tem ljubeznjivem delu — kajti ljubeznjivo je zanj v resnici — zlasti ako vé, da so že vsi drugi časopisi dotiskani in da je njegov list jedini, ki bode poročal grozno novico. Že večkrat me je obšla žalost, da nisem bil jaz v Rimu poročevalec

*) Jedino pravo in zanesljivo poročilo, ki se je sploh kedaj objavilo, povzeto iz rimskega dnevnika z dne onega groznega dogodka.

samo začasno. Minule dni se je sošla krečanska narodna skupščina, ki je imela nalog, praktično izvesti načrt začasne uprave na Kreti, kakoršnega so sestavili zastopniki štirih velesil. Pred vsem je bilo treba izvoliti izvrševalni upravni odbor, ki bo z imenovanimi zastopniki vred vodil celo upravo na otoku. Iz tega sledi, da se štiri velesile niso nič ozirale na sultanove pritožbe v tem oziru, marveč so ukrenile, kar se jim zdi najprimernejše. Turška vlada ugovarja sedaj tudi proti temu, da bi rešitev krečanskega vprašanja vodile samo štiri velevlasti, mej tem, ko sta se s prva poleg teh pečali s to zadevo tudi Avstro-Ogerska in Nemčija. Posebno pa jo jezi, da so admirali zabranili dohod na otok vojakom, ki jih je sultan odposlal kot namestila za prejšnjo posadko. Admiral Potiers je Dševad paši pismeno naznanil, da ne pusti na suho nobenega turškega vojaka.

Cerkveni letopis.

Iz Dola pri Ljubljani.

Sedmo nedeljo po binkošti smo imeli lepo cerkveno slovesnost. Kar so mnogi že davno želeli videti, ućakali so. To je nov, lep, veliki oltar sv. Marjete, katerega nam je naredil podobar gosp. Andrej Rovšek. Oltar je zelo lep, ker najboljši vtis naredi na človeka ne le v svoji celoti, ampak tudi v posameznostih. Posebno podobam je vtisnil umetnik nekaj izvenredno ljubeznivega, pobožnega, nadnaravnega. Ta novi oltar je blagoslovil ob asistenci sosednih čč. gg. duhovnikov in v pričo mnogoštevilnega ljudstva milostni gospod stolni prošt dr. Leonard Klofutar. Krasno je govoril v cerkvi veleč. gosp. definitor P. Jožef Bizavičar, njegove besede so segale poslušalcem do srca. Tudi vreme je bilo zelo ugodno in je privabilo veliko tujcev. Ta slavnostni dan nam ostane v dolgotrajnem spominu. Zato izrekujemo presrečno hvalo visokemu cerkvenemu dostojanstveniku, ki se je potrudil priti oltar blagoslovit, in vsem, ki so sploh kaj pripomogli k slavnosti tega dneva. Podobarja g. And. Rovška pa ne priporoča le njegovo mojstersko delo, ampak tudi miroljubni značaj.

* * *

Ož hrvatske meje.

Dnevi 12.—14. julija bili so nenavadno slovesni in veseli ne samo za naše sosedne žumberške unijate, nego i za nas, njih sosedo ob Hrvatski meji. Obiskal je bil namreč presvitli gospod biskup dr. Julij Drohobecki iz Križevcev svoje drago »Žumberačko stado«. Mi sosed pa smo imeli priliko, vdeležiti se res veličastnih obredov herejske službe božje v krepkem staroslovenskem jeziku. Zanimivo je, kako vse ljudstvo na škofovo pevanje odpeva, celo nekatere bistvene dele, kot: list pater noster (otac naš), kar je peval prav ljubko v imenu ljudstva mali deček, stopivši izmed množice na vidni prostor. Končavši svoje apostolsko potovanje na Stojdragi, odpeljal se je premilostni gospod skozi Bregano proti Samoboru; povsodi so razobesili zastave in vence ter streljali s topi.

o času, ko je bil Cezar umorjen — poročevalec večernega lista, in sicer jedinega v mestu, da bi raznašalce jutranjih listov s to prekrasno snovjo, kakoršne še ni videla poročevalčeva miza, vsaj za dvanajst ur prehitel. Marsikak drug dogodek je bil ravno tako strašen, toda nobeden ni imel tako čudovito vseh značilnih lastnostij prave, najbolj priljubljene snovi sedanjega časa, katere je potem še visoki stan, slava in družabno in politično dostojanstvo oseb, ki so bile z dogodkom v dotiki, prav do čudovitosti in vzvišenosti povzdignilo. V duhu sem videl samega sebe, kako sem se mešal v starem Rimu med ljudmi, kako sem grabil vojake, senatorje in meščane za suknje, ter vse podrobnosti, ki sem jih od njih poizvedel, zapisaval v svojo knjižico.

Da sem jaz živel tiste dni, napisal bi požljivo vse in prav pošteno zabelil: tu nekoliko morale, tam s krvjo; zdaj s kako temno, grozno skrivnostjo, zdaj s hvalo in sožaljem za nekatere, stvar zasukajoč s sramotanjem in zmerjanjem družih, zlasti tistih, ki niso naročeni na list, in vmes krvave udarce in svarilne opazke o smeri časa, živo popisovanje velikanske razburjenosti, ki jo je povzročil ta dogodek v senatu in na cestah, — različne jednake stvari.

Z Vipavskega.

Čuditi se mora vsaki, ki pride v sv. Križ in si ogleda samostan čč. oo. kapucinov. Ves je prenovljen. Prej je bilo ondi veliko, obsirno poslopje, ali malo vaoljivo za oči. Bilo je nizko in temno. Marsikdo je vskliknil, videč temne samostanske prostore: Libera me Domine! In zdaj? Iz onega starega, strašnega zidišča dviga se po vsem lepo, krasno poslopje, katero čela čast nam Križanom. Samostan je zvišan, streha je ravna, okna so široka in visoka — saj prej so bile luknje. — sploh vsa zunanja stran je vabljiva. Tudi znotraj je vse prenovljeno; saj je bilo za bivanje neobhodno potrebno! Hvala torej vsem, ki so k temu kaj pripomogli! — Omeniti moram še slovesnost, ki se je vršila 17. julija t. l. v cerkvi čč. oo. kapucinov. Bilo je blagoslovljenje ukusno prenovljenega velikega oltarja. Zvon kliče, vabi ljudi; staro in mlado hiti, da bi prisostvovalo omenjeni svečanosti. Ob desetih se prične. Velezaslužni in velečastiti gosp. župnik Ivan Kodre stopa z veliko asistenco k glavnemu altarju ter ga blagoslovi; na to gre na leco, odkoder je kratko ali jedrnat razložil pomen svečanosti ter unel srca zbranega ljudstva. Po končanem nagovoru je sledila slovesna sv. maša, pri kateri so dobro pevali domači pevci. Hvala vsem! Hvala pa tudi neumornemu gvardijanu Alfonzu Vakseljnu, ki si je vedel pridobiti srca blagih dobrotnikov. Z božjo in njihovo pomočjo je mogel dovršiti trudapolno ali prepotrebno prenovljenje. Bog mu utrdi zdravje!

Križan.

* * *

Novomašniki v goriški nadškofiji: Dne 20. t. m. so bili posvećeni v mašnike č. gg. E. Černigoj, Fr. Franke, A. Grbec, V. Knava, I. Košir, H. Peterneš, V. Zabukovšek, V. Zega M. Justulin, Al. Morzutt, I. Marangon, B. Tognon, P. Hyeronim Streminger, P. Hugolin Rak, Ivo Miličič, I. Čemažar, P. Zakrajšek in Š. Defar.

Glasba.

Petnajst različnih cerkvenih pesem za mešan zbor. Uglasbil Ivan Zupan, izdelovatelj orgelj in organist v Kamni Gorici (Gorenjsko). Založil skladatelj. Cena 55 kr. Natisnila R. Miličeva tiskarna v Ljubljani. 1898.

Zvezek ima to vsebino: 1. V ponižnosti klečimo. 2. Pred Bogom. 3. Pred Bogom. 4. Devici usmiljeni. 5. Česćena si Marija. 6. Sveta Trojica. 7. Sveto rešnje Telo. 8. Lauda Sion (slov. besedilo). 9. Pred sv. obhajilom. 10. Po sv. obhajilu. 11. Offertorium in festo ss. ap. Petri et Pauli (lat. besedilo). 12. Blagoslovljenje cerkva. 13. Tantum ergo. 14. Tantum ergo in. 15. Sv. Ciril in Metod (moški zbor).

Cerkveno mnogoglasje, katero je v več stoletjih v šoli Nizozemcev do 16. stoletja polagoma zorelo, bilo je v vseh bistvenih delih tehnike tukaj ustanovljeno, potem pa je bilo v benečanski in rimski šoli od svežega in čvrstega duha prošinjeno in kot tako v tridentinskem cerk. zboru

Ker pa nisem imel te sreće, da bi rednim potom poročal o umoru Cezarjevem, mi bo vendar v veliko zadošćenje, da prevedem stvar iz latinskega izvirnika po »rimskem dnevniku« z onega dne — iz večerne izdaje namreč.

»Naš navadno tako mirni Rim se je divje razburil vsled krvavega, grozovitega dogodka, ki žalosti srce in napolni dušo s strahom; vsi misleči ljudje izražajo tesne slutnje zaradi bodočnosti mesta, v katerem ima človeško življenje tako majhno ceno in kjer se najsvetejši zakoni očitno zasmehujejo. Naša bolesi polna časnikarska dolžnost je, da naznanjamo smrt najbolj spoštovanega našega someščana — moža, čegar ime je znano povsod, kjer je naš list razširjen, in čegar slavo širiti ter jo pred obrekovanjem in pačenjem po svojih slabih močeh braniti je bilo vedno naše veselje in naša predpravica. Mislimo namreč gospoda Julija Cezarja, našega izvoljenega cesarja.

»Resnica v tem slučaju, kolikor jo je mogel naš poročevalec po nasprotujočih si podatkih očitvidcev dognati, je sledeća: — Seveda se je šlo tudi tukaj zopet za neko volitev. Devet desetink strašnih pobojev, ki pokrivajo danes mesto s sramoto, nastane iz preprirov, zavisti in strankarstva, kar vse izhaja iz teh prokletih volitev. Rim bi

avtorizovano, t. j. poleg korala, kot edino pravega cerkvenega sloga slovesno odobreno. Iz tega sledi, da v cerkvenem duhu nikdo skladati ne more, kedor si ni svojega duha pokrepčal in poživil v staroklasični cerkveni glasbi, ki se je žal preživela. — Kolikor bolj pa oživlja harmonija in na njo sloneče skladoslovje, toliko bolj se krči staroklasična polifoninska teorija in na nje mesto se usiljuje lirična in dramatična glasbena gramatika, ne da bi povsem izgubila sličnosti starega polifoninskega brata — kontrapunkta, a vendar v škodo prve in cerkvene glasbe sploh.

V cerkvenem duhu skladati se pravi: Svoje glasbene ideje po tradicionalno utrjenih pravilih polfonije ali homofonije sestavljati, pri tem pa se skrbno varovati vsakega pretiranja v oblikah in nebrzdanih figuracijah modernega zloga z obmejenostjo vladajoće fantazije. »Jede Kunst zeigt sich in der Beschränkung am genialsten«.

Rečeno obrnjeno na pričujoće skladbe moram pripoznati, da je g. skladatelj to svoje delo hvalevredno pogodil. Da si sloni njegova moć bolj v izrazu popularne melodije, vendar se nikjer ni pregrešil proti pravilom harmonije, kontrapunkta in eklektike. Zatorej se nadejam, da bo imel s tem zvezkom enako srečo kakor s svojimi božičnicami, katere je v teku 14. dni popolnoma razprodal.

Melodije teh pesmij so sveže in živahne; podpira jih izborna harmonizacija, dobra dikcija, sintaksa in pravilna glasovredba. Lahke, prijetne in melodijozne so do skrajnosti; tisek na moćnem papirju je krasen in jako razloćen. Priporočam jih iskreno.

Pred uporabo naj se popravijo te tiskovne hibe:

Št. 3 v 1. taktu druga osminka soprana g mesto a. Št. 6 v 11. taktu zadnja četrtinka basa fis mesto d. Štev. 10, 2. takt, zadnji udarec naj dobi alt g, tenor e in bas c. Št. 14, 29. takt, zadnji udarec v sop. d mesto fis. Fajgelj.

Družba sv. Mohorja.

Slovenem letos ob godu mogoćnih zašćitnikov slovenskega naroda in posebnih varuhov naše slavne družbe sv. Mohorja in Fortunata pać ne moremo podati lepšega naznanila, in rekli bi voščila, od onega, da šteje družba sv. Mohorja letos 77.131 udov. Ko je lani število udov padlo za 3687, veselili so se tega neprijatelji naši. Kratko je bilo njih veselje; tem iskrenejšo in večje pa je naše veselje letos, ko je število Mohorjanov napredovalo za 5591, to je še 1904 udov več, nego jih je bilo l. 1896.

Hvala za to Bogu, ki je zopet dal dobri stvari krepko rast; hvala posebno tudi požrtvovalnim poverjenikom, tej glavni opori naši; hvala vsem, ki so se na ta ali oni način trudili za napredek družbe!

Ud je se razdelé po posameznih škofijah tako-le:

veliko na tem pridobil, če bi se policaji volili za stoletno službovanje; kajti po naši izkušnji nismo še nikoli mogli izvoliti konjederca, da ne bi pri tem pobili cele kopice ljudij in da ne bi bile pri tem vse mestne jeće prenapolnjene s pijanci. Zatrjuje se, ko se je zadnjić ogromna večina glasov na trgu za gospoda Cezarja odločila in ko so že trikrat ponudili krono temu poštenjaku, da celo njegova čudovita nesebičnost, ki je bila vendar tolika, da je trikrat krono odklonil, ni zadošćala, da bi ga obvarovala pred tajnim zabavljanjem od strani takih ljudij, kakor je Kaska iz desetega okraja in drugi najemniki propalega kandidata, ki so se većinom iz najstarejšega in trinajstega in družih predmestnih okrajev v mesto pritepli in katere smo o vsaki priliki čuli govoriti zanićljivo in sramotljivo o vedenju gospoda Cezarja.

»Dalje se nam poroća, da jih je prav mnogo med nami mnenja, da je bil umor Cezarjev izžrebana stvar, — katero je skrbno pripravljali in oskrbel Mark Brut in cela druhal najetih potepuhov, ki so le prevestno izvršili načrt. Če je dovolj vzrokov za tako sumnjo, — to prepustimo narodu, da sam presodi, prosimo le, berite sledeće poročilo o žalostnem dogodku skrbno in brez strasti.

1. 1898: 1. 1897:

1. Goriška	8.832	—	7.547	—	torej več	1285
2. Krška	5.803	—	5.509	—	»	294
3. Lavantinska	24.442	—	22.507	—	»	1935
4. Ljubljanska	30.891	—	29.199	—	»	1772
5. Tržaško-koperska	3.885	—	3.683	—	»	202
6. Sekovska	544	—	479	—	»	65
7. Somboteljska	313	—	309	—	»	4
8. Zagrebška	564	—	602	—	manj	38
9. Senjska	206	—	174	—	»	32
10. Poreška	104	—	121	—	manj	17
11. Videmska	164	—	199	—	»	35
12. Razni kraji	535	—	450	—	»	85
13. Amerikanci	718	—	681	—	»	37
14. Afrika in Azija	130	—	160	—	manj	30
Vkup: 77.131	—	71.540	—	torej več		5591

Iz družbinega odbora naj omenjamo še sledeče: Na mesto iz Celovca odšlega odbornika č. g. gosp. provizorja M. Ražuna izvolili so dne 13. febr. t. l. celovski udje v smislu § 5. al. 1. družbenih pravil odbornikom č. g. predmetnega župnika Ant. Mikuluša v Celovcu.

Rokopisov se je družbi v minulem letu doposlalo 38. Odbor je v seji dne 28. junija vsprejel sledeče: 1. Dr. Josip Pavlica: »† Alojzij Matija Zorn«, knez in nadškof goriški. Življenjepis. — 2. A. Medved: »Darsprave.« Legendi. — 3. Peter Bohinjec: »Kako je Svederc zadrugo osnoval.« Poučna dogodka. — 4. Dr. Jožef Vošnjak: »Streljanje proti toči.« — 5. Fr. Ks. Meško: »Petelin ingosak.« Slika iz vasi. — Fr. Kocbek: »Slovenski pregovori, prilike in reki.« — 7. Fr. Podbor: »Živalske bolezni, katere prehajajo tudi na človeka.« — 8. Isti: »Gospodarske drobtinice.« — 9. Iv. Podboj: »Naš cesar vrh Javornika.« — 10. H. Z. »Vremenski prerok.« — 11. Fr. Finžgar: »Stara in nova hiša.« — Štiri povesti se vrnejo gg. pisateljem, da jih popravijo in primerno preuredijo.

V Celovcu, na dan sv. Mohorja in Fortunata 1898. leta.

Tedenski koledar.

Nedelja, 24. julija: 8. pobink. evang.: O krivičnem hišniku. Luk. 16. Kristina d. — Ponedeljek, 25. julija: Jakob apost. — Torek, 26. julija: Ana, mati M. D. — Sreda, 27. julija: Pantaleon. — Četrtek, 28. julija: Inocencij p., Nazarij in dr. mm. — Petek, 29. julija: Marta d. — Sobota, 30. julija: Abdon in Senen mm. — Solnce izide 30. julija ob 4. uri 46 minut, zaide pa ob 7. uri 27 minut. — Lunin spremen: Prvi krajec 26. julija ob 2. uri 38 minut popoldne. — Musica sacra v nedeljo 24. julija v stolni cerkvi velika maša ob 10 uri: Maša sv. Cecilije zl. A. Kaim, graduale A. Foersterjev, offertorium I. Ch. Rink. — V mestni cerkvi sv. Jakoba nova maša ob 9. uri: Veni sancte Spiritus zl. J. Frey; maša zl. Karol Kempter; graduale Treschev, ofertorij Brozigov.

»Senat je bil že zbran pri seji in Cezar pride po cesti doli na Kapitol ter se razgovarja z nekaterimi osebnimi prijatelji, njemu pa sledi kakor navadno velika množica ljudstva. Ravno, ko je šel mimo spomenikov Demostena in Tukidida, je opomnil napram nekemu gospodu, ki je bil, kakor nekdo meni, vedeževalec, da so že prišle marcovne ide: Odgovoril mu je oni: »Dà, prišle so, a niso še odšle.« — Tisti hip pa stopi Artemidor k njemu, vpraša, koliko je ura, in prosi Cezarja, naj prebere neki list ali razpravo ali nekaj podobnega, kar mu je prinesel v ta namen, da bi takoj prebral. Tudi gospod Decij Brut je pravil o neki »ponižni prošnji«, katero naj bi takoj prebral. Artemidor je prosil, naj bi se na njegovo pismo najprvo oziral, ker je za Cezarja osebne važnosti. Ta pa je odvrnil, da se mora to prebrati nazadnje, kar njega zadeva — ali nekaj podobnega; vsekako so imele njegove besede ta pomen. Artemidor ga je prosil in rotil, naj vendar pisanje takoj prebere.* Cezar pa odmaje in se brani, da bi na cesti kako prošnjo prebiral. Potem gre na Kapitol in množica za njim.

(Koniec sledi.)

*) William Shakespeare, ki je bil pri tem nesrečnem dogodku od konca do kraja prisoten, povdarja, da je ta »listek« le naznanjal Cezarju, da se je sklenila zarota, ki naj bi njemu življenje vzela.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 23. julija.

(Prezentacija.) Č. gospod dr. Ivan Koren, kapelan v Dobu, je prezentovan na Codellijev kanonikat pri tukajšnji stolnici.

(Duhovniške premembe v ljubljanski škofiji.) Premesčeni so naslednji č. gg. kapelani: Anton Golf iz Cirknice v Predvor, Anton Hribar iz Smlednika v Polhov Gradec, Evgen Lampe iz Grada kot pristav v bogoslovno semenišče, Valentin Marčič iz Polhovega Gradca kot prvi kapelan v Semič, Ivan Medved iz Križevega pri Kostanjevici v Dobrnič, Viljem Mlejnik iz Semiča v Knežak, Viljem Pavlus z Dol v Šmarije, Ivan Pelc iz Semiča v Loški potok, Anton Plešič iz Št. Jurija pod Kumom v Smlednik, Ivan Sever iz Črnomlja v Čemšenik, Ivan Volk iz Dolenje vasi v Velesovo, Frančišek Žužek iz Preddvora v Dolenjo vas. — Novo nameščeni so č. gg.: semeniški duhovniki Avgust Schauer, kot kapelan v Koprivniku na Kočevskem, Frančišek Zupančič kot kapelan v Črnomlju, Frančišek Koželj kot kapelan v Križevem pri Kostanjevici; in novomašniki: Engelbert Berlan kot kapelan v Št. Juriju pod Kumom, Frančišek Čemažar kot drugi kapelan v Selcih, Ivan Jane kot kapelan v Dolih, Adolf Knol, kot drugi kapelan na Raki, Ivan Knific, kot drugi kapelan v Cirknici, Andrej Lavrič kot drugi kapelan v Semiču, Jakob Lovretič kot drugi kapelan v Kamniku, Ivan Zore kot kapelan v Gradu.

(Premembe v frančiškanski provinci Sv. Križa.) V Ljubljani gvardijan P. Placid Fabiani, vikarij in župnijski upravitelj P. Hugolin Sattner, kapelanom je imenovan P. Engelbert Pollak. Iz Klanjca pride na Trsat P. Gaudencij Gorše, iz Pazina v Nazaret P. Fulgencij Trafela. V Gorici gvardijan P. Bazilij Dolinar, vikarij P. Kalist Medič, iz Klanjca pride P. Edvard Ravstehar. V Novem Mestu gvardijan P. Otokar Aleš, vikarij P. Inocencij Koprivec, učitelj P. Avguštin Campa. V Samoboru vikarij P. Deodat Šuštaršič, na novo nastavljen P. Salvator Zobec. V Klanjcu gvardijan P. Leon Žugelj, iz Karlovca pride kot vikarij P. Lambert Golovsky, iz Brežic P. Adalbert Flere, na novo nameščen P. Kapištran Ferlin. V Nazaretu vikarij P. Adolf Čadež, na novo nameščen P. Bernardin Mlakar. P. Kasijan Zemljak pride za vikarija v Brežice. Iz Samobora v Karlovec za vikarija P. Kazimir Vajdič, iz Samobora P. Kalasancij Margreiter za vikarija v Jasko. V novem samostanu na Brezji superijor P. Jožef Bizavičar in P. Konrad Mesar.

(Visok gost.) Iz Vel. Doline se nam poroča: Našo prijazno, pol gorsko, pol ravninsko okolico je obiskal visok gost. Njega cesarska visokost, nadvojvoda Leopold Salvator izvolil je za-se in za vso visoko obitelj grad Mokrice za letovišče. Vsaki dan skozi teden odpelje se nadvojvoda v jutro ob 6. uri po svojih opravih kot divizioner v Zagreb in zvečer zopet nazaj. Ob nedeljah pa sprejema v avdijencah in se rad razgovarja prav prijazno, kakor tudi Njena cesarska visokost, presvetla nadvojvodinja. Prav vzgledna je njih pobožnost pri službi božji, kakor tudi vseh služabnikov in pridvorne gospode. Male princezinje gibljejo se obilo v svežem zraku, po grajskih gajih in vrtovih. — Če se primerja tukajšnji zrak z zopernim soparom in prahom po mestih, kolika razlika! Zato bivanje tukaj visokim gostom posebno ugaja.

(Politiški shod) bode v nedeljo dne 31. julija v Sodražici v prostorih g. Šege ob 4. uri popoldne. Poročala bodeta gg. državna poslanca sodni svetnik I. Vencajz in dr. I. Krek.

(Šola za gluhaneme deklece.) Poroča se nam: Ko je eksc. gospod deželni predsednik baron Hein o priliki blagoslovljenja bolnišnice č. usmiljenih bratov in otvorjenja črnomaljskega vodovoda bival na Dolenjskem, je v soboto dne 9. t. m. v spremstvu gospoda novomeškega okrajnega glavarja obiskal tudi zavod ubogih šolskih sester de N. D. v Šmihelu. Tri gluhaneme, katere bodo letos zavod ostavile, so ga pozdravile ter so deklamovale pesem, ki je bila navlaš v ta namen zložena, in

konečno so mu skupaj zaklicale: živio! Iz postranske sobe se sedaj prikaže majhna gluhanema Frančiška Obreza, ki je morala zaradi bolezni nekaj časa od družih ločena biti. Ta gospodu deželnemu predsedniku reče: »Lepa hvala, da ste nas obiskali. Vivat!« Po tem pozdravu je bilo v šoli izpraševanje gluhanemih iz obeh oddelkov. Gospod deželni predsednik je odgovore z zanimivostjo poslušal in čez jedno uro zadovoljen zapustil zavod. Ker bo letos nekaj gluhanemih iz šole izstopilo, prične se 15. septembra t. l. nov tečaj za poduk gluhanemih deklic. Starši, kateri imajo gluhaneme hčere, naj se potrudijo, da jih spravijo v šmihelski zavod. Kateri sami za svoje otroke plačevati ne morejo, naj se nemudoma obrnejo do visocega deželnega odbora s prošnjo, da se jim podeli ustanova ali primerna podpora. Prošnjam za ustanove naj se priloži krstni list, spričevalo ubožnosti in spričevalo zdravnikovo, da je otrok zdrav.

(Huda nevihta) je 20. t. mes., kakor se nam poroča, razsajala v Vodica. Za neznosno dopoldnevno soparo, ki ni pustila sopsti, da so žanjice vročine kar omedlevala, nastopila je okrog jedne ure tema; začelo je treskati in grometi, da je vse trepetalo. Ko prvi naliv nekoliko pojenja, že smo videli žalostne nasledke hude ure. V Repnjah tresčilo je v kozolec, poln lepe rumene pšenice, ki je v hipu do tal pogorel. V Polji je strela v hiši št. 2 čudovito gospodarila. Švigala je nad glavami v hiši, v veži in v kleti bivajočih, potem šla v hlev, ubila ondi najlepšo kravo in zadela deklo, katera je molzla. Malo je upanja, da okreva. Sedaj je vse v vodi.

(Glasbene šole Matičine v Novem mestu) sklepna izkušnja, ki se je vršila dne 12. t. m. je vse prav presenetila. Mali gojenci so pokazali v igranju na klavir in gosli, posebno pa v petju, koliko da zamore jednoten glasbeni pouk, trajajoč komaj štiri mesece. Milo nam je bilo pri sreč, ko smo gledali in poslušali male igralce, ki so deloma v strahu, da nastopijo prvič javno, deloma v radosti in ponosu izvajali svoji izvežbanosti primerne skladbe. Čuli smo nadalje tudi na razna vprašanja v teoriji take odgovore, kakoršnih bi od tako malih in mladih učencev ne bili pričakovali. Pevke so nastopile v dveh oddelkih in nam zapele par ljubkih pesmic prav dovršeno. Splošen utis izkušnje nas je preveril o napredku in nas ob jednom zagotovil, da se povspne glasbena šola prihodnje leto do take dovršenosti, ki bo zamogla zadovoljiti vsakega tudi bolj razvjenega ljubitelja glasbe. — Tako poročajo »Dolenjske Novice« v št. 14. t. l. — Tem vrsticam dostavlja dolenjski domoljub: Mi vse to radi podpišemo in se napredka v glasbi in petju v istini veselimo. Vender pa nečesa ne smemo zamolčati, ker šoli v istini želimo vsestranskega napredka. Mnogim namreč ne ugaja, da se namreč oba spola skupaj poučujeta, in da so prireditelji koncertov z ozirom na mlade gojence in gojenke premalo previdni v izbiranju pesnij s spodtakljivim besedilom. Naj se ta nedostatek odpravi, in nihče ne bode ruval proti šoli.

(Iz odvetniške zbornice.) Kakor poroča današnji uradni list, je dr. A. Pfefferer odložil predsedništvo kranjske odvetniške zbornice, dr. vitez Schoepl pa izstopil iz disciplinarnega sveta. Ali je to v zvezi z zadnjimi sklepi glavne skupščine?

(Isterske novice.) Občinskim načelnikom za mestno občino Pazin v Istri je izvoljen gosp. dr. Simon Kurelič, odvetniški kandidat. Častitamo! Le tako naprej! Od boja do zmage! — Novo sv. mašo bode daroval dne 31. t. m. častiti g. Simon Defar ml. sin čislana občinskega načelnika v Tinjanu v Istri. G. Simon Defar je rojak Tinjanski in zvest sin svojega naroda. Blagoslovi ga Bog! — Novim občinskim načelnikom v Višnjanu v Istri je izvoljen, kakor se poroča, domačin g. Ante Radoš! Tudi na Višnjanu postaja jasno! »L'Istria« ima prav, ako daje ukore svojim bratcem; mi ji le odgovarjamo: pravica zmaguje!

(Nagrade vinorejcem.) Poljedelsko ministerstvo je dovolilo 10 nagrad po 100 gld. onim vinorejcem v občini Dornberg, ki so napravili nove nasade z amerškimi trtami.

(Don Zanetti v škripcih.) Goriški italijanski državni poslanec don Adamo Zanetti stoji na čelu krščansko-socialnega gibanja med Furlani. To seveda ne ugaja njegovim židovskim in ultra-italijanskim tovaršem. V poned. so v dolgotrajni seji

sklenili, naj don Adamo odloži mandat ali vsaj izstopi iz italijanskega kluba. Po slabi tovaršiji rada glava boli!

(Darilo.) Deželna vlada je Fr. Lavtarju iz Čateža podarila 10 gld, ker je dne 17. maja rešil iz vode štiriletno Angelo Gerden.

(S Toplice) na Dolenjskem: Preteklo je ravno štiri leta, ko me je prvokrat obiskal neljubi gost, katerega v navadnem človeškem življenju imenujemo »putiko«. Da se ga otresem, prisiljen sem bil napotiti se na Toplice. Kakor znano, so Toplice prijazna vas z divno okolico, krepilnim zrakom in mineralnim vrelcem, v katerem išče in tudi najde na stotine oseb ljubega zdravja. Bil sem čisto pohabljen, ko sem — prvokrat stopil v to kopališče —, a kmalo se je na bolje obrnilo in v malo dneh čutil sem se popolnoma zdravega. Deloma iz hvaležnosti, deloma radi divne okolice in krepilnega zraka, kakor tudi preprijaznega ljudstva odločil sem se vsako leto nekaj dni v tej prijazni vasi preživeti in uživati dobroto kopališča. Imel sem sedaj priliko več let opazovati, kako napredujejo Toplice in si prizadevajo glede sprehajališč, zabavišč, postrežbe tekmovati z družimi letovišči. Resnici na ljubav moram povedati, da zapazujem od leta do leta v tem oziru boljše razmere. Hvale vredno omenjam, da se uprava resno trudi povzdigniti slovenske Toplice na višino letovišč. Po požaru so vaščani sezidali nove hiše in napravili lepa stanovanja za goste; tudi v gradu napredujejo. Tako sem zapazil letos točno postrežbo, izborna restavracijo, tako glede jedil, kakor pijač. Upravi mora se res častitati, ker se jej je posrečilo v tem oziru odpraviti nedostatke, katere smo čutili prejšnja leta. Le tako naprej, in slovensko ljudstvo bo hvaležno za ta napredek ter v bodoče mnogobrojneje obiskovalo kopališče. Kar pa ni hvalevredno, tega vendar ne morem zamolčati. V grajskih sobah so razkazila cen samo v nemščini nabita, oglasnice in jedilni listi samo nemški. Ne jaz sam, ampak ogromna večina slovenskih gostov želi, da se v tem oziru ne žali naše narodno čustvo. Toplice so vendar le na slovenskih tleh, zato jim ne jemljite narodnega značaja! Preverjen sem, da uprava, katera rada ustreza opravičenim željam gostov —, tudi te želje ne bode preslišala.

(Ruski mornarji.) Z Gorenjskega se nam poroča: Do najnovejšega časa poznali smo Rusko le iz židovsko-nemških in sploh njej sovražnih listov. Zlasti so se odlikovali Poljaki, hoteč Rusko pokazati vsemu svetu kot največjo sovražnico katoličanstva, dasi so bili Poljaki preganjani le iz političnih vzrokov. Evo vzgled: Na Kreti bila so lani brodovja vseh velevlastij, torej i rusko. Za časa velikonočne spovedi prosili so ruski katoliški mornarji, da bi se spovedali. Njihov admiral bil je takoj pripravljen, da jim ustreže, ter je hotel naprositi za to sposobnega duhovnika iz Rima, iz zavoda »De propaganda fide«. To pa je izvedel na avstrijski ladiji bivajoč duhovnik Slovenec ter se ponudil, da hoče on drage volje spovedovanje prevzeti. Tako so opravili velikonočno spoved ruski vojaki in tudi nekaj častnikov. Ali se tako godi tudi na avstrijskih ladjah, kadar ostanejo v inozemstvu brez duhovnika po jedno do dve leti?

(Od Sv. Križa pri Litiji.) Pri nas se bo razširila dvorazredna ljudska šola v trirazrednico. Vedno se razširjajo šole, da bi se le v isti meri otrokom razširjala nežna srca v ljubezni do Boga. Naše ljudske šole učencem utepajo mnogo nauk v glavo, srca pa ostanejo prazna. Šole so učilnice, a ne — vzgojilnice. Ljudstvo vedno težje zmaguje razna bremena, zlasti ker so leto za letom izvanredno slabe letine. Vrh tega je še pri nas letos v nekaterih vaseh toča pobila. — Naš župan se je zganil in dal cesto proti Moravčam razširiti, kar je bilo že davno potrebno. A nova cesta iz Sv. Križa do Čateža čaka še vedno delavne in odločne moči, ki bi se tega lotila. Da se ne dela, je kriv cestni odbor, nekoliko pa tudi nejedinstvo domačih veljakov glede nove črte. — Dne 21. t. m. je bilo prvo sv. obhajilo, katero je prejelo 45 otrok; bili so tudi v župnišču pogosčeni. Naše veselje je nekaj kalilo deževno vreme. — Grozdje kaže zelo lepo, toda pogosti dež bo napravil dosti škode na trtju.

(Brzjavni in telefonski promet meseca junija leta 1898.) Na c. kr. brzjavni postajah tržaškega poštnege ravnateljstva bilo je meseca junija t. l. in sicer: na Primorskem: Oddanih 42.962, do-

šlih 48.952, prehajalnih 124.390, skupaj 216.304 brzjavk. O t. m. teh jih oddaja na Trst sam: oddanih 29.104, došlih 33.213, prehajalnih 111.090, skupaj 173.407 brzjavk. — Na Kranjskem: Oddanih 7.221, došlih 8.947, prehajalnih 14.706, skupaj 30.874 brzjavk. Telefonski promet: a) V interurbanem telefonskem prometu bilo je v isti dobi v Trstu 1.555, v Opatiji 179 v Pulju 101, v Ljubljani 192 pogovorov b) V lokalnem prometu govorilo se je: v Trstu 210.000, v Pulju 5.299 v Gorici 4.260, v Opatiji 1.100, in v Ljubljani 6.665 krat.

(Shod vseh slovenskih velikošolcev in abiturijentov) se vrši v Ljubljani 19., 20. in 21. avgusta t. l. ne pa, kakor smo sivočasno poročali, 12., 13. in 14. Tovariši pevci naj svoje naslove v najkrajšem času pošljejo na naslov: phil. Jožef Reiser, Ljubljana.

(Sestanek vseh slovenskih abiturijentov) vrši se dne 26. in 27. julija v Ljubljani. Sestanku, katerega se udeležijo slov. abiturijenti iz vseh pokrajinskih mest, je sledeči vspeh: Dne 26. t. m. je ob 8. uri zvečer v »Narodnem domu« komers s petjem in vojaško godbo. Vstopnina je prosta, gostje dobrodošli. Naslednji dan, v sredo, imajo abiturijenti zaključno zborovanje, na katerem se bode razpravljalo o vseh važnejših nalogah dijaka. Glavni točki sta: slovensko vseučilišče v Ljubljani in dijaška organizacija. Zvečer ob 7/9. uri v čitalnični dvorani beseda. Vstop je dovoljen le proti izkazu vabila. Kdor želi vabilo, naj se blagovoli oglasiti pri gosp. abiturijentu Omersi, Kongresni trg, Gerberjeva hiša od 11.—12. ure dop. ali od 6.—7. ure zvečer.

(Zavod za brezposelne avstrijske podanike v Aleksandriji.) Odbor imenovanega zavoda je v proslavo jubileja cesarja Franca Jožefa določil svoto 20000 frankov za nabavo mobilij. S tem denarjem razpolagata inženirja Lavrin in Cibilič. Ta zavod je živa potreba za naše ljudi v Aleksandriji. Zavod bo stal v ulici Tewfick.

(Nova brzjavna postaja.) V Šentpetru pri Gorici se je otvorila dne 16. t. m. nova brzjavna postaja z omejeno dnevno službo, združeno s tamšnjim poštnim uradom.

(Premovanje konj.) Na Kranjskem se bodo leta 1898 delila državna darila v srebrnih goldinarjih in v srebrnih svetinjah, kakor tudi priznanjski diplomi za kobile z žrebetom, za mlade tri- do petletne kobile in za jedno- ali dveletne žrebice v naslednjih sedmih konkurenčnih postajah: 24. avgusta t. l. ob 10. uri dopoldne v Lescah za konje noriškega plemena za okrajno glavar. Radoljica; 25. avgusta t. l. ob 10. uri dopoldne v Kranju za konje noriškega plemena za okrajno glavarstvo Kranj; 26. avgusta t. l. ob 10. uri dopoldne v Kamniku za konje noriškega plemena za okrajno glavarstvo Kamnik; 29. avgusta t. l. ob 10. uri dopoldne na Vrhniki za mesto Ljubljano in za okrajna glavarstva Ljubljanska okolica, Logatec in Postojina; 30. avgusta t. l. ob 10. uri dopoldne v Ribnici za okrajno glavarstvo Kočevje; 3. septembra t. l. ob 10. uri dopoldne v Trebnjem za okrajni glavarstvo Rudolfovo in Litija; 5. septembra t. l. ob 10. uri v Št. Jerneju za okrajni glavarstvo Krško in Črnomelj. Premovanje konj bode v Bohinju dne 23. avgusta, v Št. Jerneju pa konjska dirka dne 4. septembra.

(Cestna uprava v Istri) Da Istra nima dovolj dobrih cest, je obče znano. Cestni odbori so po večini v italijanaških rokah, a italijanaši ne privoščijo slovanskemu prebivalstvu ničesar. Do leta 1897 je bil načelnik cestnega odbora v Buzetu narodnjak Fran Flego iz Strjseda. Za njegovega načelnštva so bile ceste v najlepšem redu in Hrvatje, kakor italijanaši buzetški so bili hvaležni načelniku za njegovo vodstvo. Poleg lepe ceste pa je bil koncem lanskega leta še tudi prebitek v denarjih v blagajni v znesku 1322 gld. Vse je hvalilo vrlega načelnika in si ga želelo še dolgo na tem mestu. Seveda ne tako zagrizeni italijanaški kolovodje, katere je grizlo, da je Slovan, ki tako lepo nadzoruje cestno upravo. Sklenili so toraj v svoji zlobi, da izpodkopljejo tla slovanskemu načelniku in da dobojo upravo v svoje roke. In tako se je zgodilo. Leta 1896 je določila deželnozborska italijanaška večina v Poreču zakon, po katerem naj voli deželni odbor člene v cestne odbore. Zgodilo se je toraj, da so ob prvi volitvi v cestni odbor prišli razun dveh sami pristni italijanaši v odbor, na čelu mu lahonski dr. Sandrin.

Kaka je bila in je uprava s tem načelnštvom in odborom, kažejo sledeče številke. V prvi seji dne 16. maja je že učinil ta dr. Sandrin zvijačo, da je nalašč izgubil obračun za leto 1896 in proračun za leto 1897. Ko so ga hrvatski odborniki tirali v zagate zaradi računov, si ni vedel pomagati in je prosil, naj se izvoli odbor iz treh mož, ki naj pregleda vsa dosedanja cestna dela ter na podlagi teh pregledovanj sestavi račun stroškov v letu 1897; ob enem je predlagal, naj se poveša priklada na 30% za bodoče upravno leto. Može so ceste pregledali, izračunali trošek v znesku 1943 gl. 55 kr., in tako našli, da je novi kredit popolnoma nepotreben, posebno ker občina že tako nosi težka davčna bremena. Seveda italijanaški načelnik se s tem ni zadovoljil, marveč je hotel prodreti s svojim namenom, da naloži slovanski občini večje breme. In čujte! Isti italijanaški odborniki, ki so preje ugovarjali povišanju cestne doklade, so zdaj glasovali za načelnikov predlog. Za katerim grmom tiči tu zajec, je pač lahko uganiti. In kaj se zgodi? Napravil se je proračun in proračunalo za dela na cestah od Buzeta do Grimalde 441 gl. 70 kr., od Gradena do pod Trebešaka in Butare 108 gl. 50 kr., za delo preko Vodice 435 gl. 50 kr. Za vsa ta dela pa se v resnici ni porabil eden božjak, ker niso ničesa storili. Kam je šel torej denar, katerega morajo plačevati občani in vendar nimajo uravnanih cest? To je jedna točka v sistemu italijanskem. To so kričeče razmere!

(«Comedia Italiana».) V Trstu je dosedaj pet gledališč in šesto hočejo še zidati, za ta namen je predlagal renegat Raskovič v mestnem svetu tržaškem v seji 13. t. m., naj se določi v ta namen svota 150.000 gld. S to svoto naj se ustanovi novo narodno gledališče v Trstu ter naj se mu da ime »Comedia Italiana«. Ta predlog vzbuja prvič posmeh, drugič pomilovanje, tretjič — zaničevanje. Prvič posmeh: V Trstu je dosedaj pet gledališč, ki vsa skupaj nimajo mnogo opravila; dokaz temu je, da je občinsko gledališče »Theatro Communale« tako rekoč že propadlo. V vseh drugih gledališčih se kar nekako dalje krpa, tu nastopajo pravcati izmečki »umetnikov«, ki ne najdejo nikjer na odličnejših odrih več dobrega kruha. Tu v Trstu pa je dobro vse. Semkaj se privleče vsakojaka umetniška sodrga, ki se klati po razdrapanih gledališčih in pomilovanja vrednih »zabaviščih«. Saj tržaško ljudstvo ni umetniško, Tržačan skrbi v prvi vrsti za sit trebuh in kar preostaja, od slučaja do slučaja obrne tudi za gledališče in jednake zabave. Zato so ta gledališča v prvi vrsti pretirano draga, a nič vredna. Ker je pa na takej podlagi obstanek peterih gledališč nemogoč, čemu potem še šesto gledališče? Zato vzbuja te predlog Raskovičev ob enem tudi pomilovanje radi skrajne nesmiselnosti. Zaničevanje pa vzbuja, ker je stavljen očitno iz zlobnega namena. Gledališču naj se da ime »Comedia Italiana«. V tem naslovu že tiči politična provokacija neitalijanskega prebivalstva v Trstu. To gledališče samo naj bi bilo živo izzivanje avstrijske misli, v tem gledališču naj bi se vršile orgije proti katoliški cerkvi in avstrijski državi! To je namen predlogu človeka, ki dela vso čast svemu renegatstvu. V Trstu hočejo še več gledališč, še več ognjišč za italijansko kulturo dvomljive vrednosti in v ta namen hoče tržaški magistrat žrtvovati kar stotisoče! Ko pa se je šlo za zidanje cerkve v slovenskih Barkovljah in zidanje šole pri Sveti Mariji Magdaleni, tedaj pa ni bilo potrebnega denarja! In da bode ta predlog prodrl, to je skoraj gotovo, kajti javna dela za okolico se itak ne izvršijo, kakor je zatrdil že pred prvo sejo žid Piccoli, in kam potem z denarjem? Židje so sedaj na konju s svojim absolutizmom v Trstu — kako dolgo? Da, menda ne več dolgo, to že dokazujejo njihova dejanja, ki so prispela že do vrhunca. Mora se obrniti nizdolu, razna znamenja že svedočijo o tem, da raznim krogom že preseda ostudna »italijanska komedija«.

(«Andrej Hofer, junaški vodja Tirolcev») je naslov knjižici, obsežajoči 72 strani, katero je izdal v drugem pomnoženem natisu Anton Turk, knjigar v Ljubljani. Vsebinske te lične knjižice, katero krasi lep ovitek v barvotisku, predočujoč usmrčenje slovečega, v zgodovini Avstrije nepozabnega domoljubnega tirolskega junaka, in pa slika l. 1892 na hribu Iselu pri Inomostu odkritega spomenika, je vseskozi patrijotična, torej po-

sebeno priporočljiva mladini, katera bodi vzgojena v domoljubnem duhu. Koncem pripovednega dela priobčena je tudi po znanem nemškem tekstu poslovenjena tirolska narodna pesem »Smrt Andreja Hoferja.« Izmed raznih, mladini namenjenih brošur, katere so doslej izdali razni založniki, je ravno kar opisana izmed najpriporočljivejših. Cena je 20 kr. komad.

(Sejmi po Slovenskem od 25.—30. julija.) Na Kranjskem: 25. v Loki, Kočevju, na Vrhniki, v Narini, Veliki Loki; 26. v Leskovcu, Višnji Gori, Domžalah, Radovljici, na Bitnjah v Bohinju, Cerknici; 27. v Toplicah in Vrhu. — Na slovensk. Štajerskem: 25. v Bistrici, Kozjih, Lipnici, Selih, pri sv. Urbanu, Ptujem in v Žalcu; 26. v Frauheimu, pri sv. Križu, na Tinskem, na Teharjih; 30. v Kostivnici. — Na Koroškem: 25. v Strasbergu; 26. v Kotarčah in Saksenbergu. — Na Primorskem: 25. v Čubarju; 26. v Divači; 28. v Gorici; 30. v Cevdatu.

Gospodarska organizacija.

Primorske posojilnice, ki dobijo okrožnico namestništva, v kateri se jim sprejemanje hranilnih vlog prepoveduje, se pozivljajo, da okrožnico čim prej dopošljejo načelstvu »Gospodarske zveze«. Doslej ste to okrožnico prejeli in uposlali posojilnici v Tomaju in v Št. Petru pri Gorici.

V »zvezi kranjskih posojilnic« stojiče posojilnice se pozivljejo, da vsa zaostala mesečna poročila pošljejo točno do 1. avgusta t. l.

Goriške posojilnice, ki še niso vložile prošnje za pristojbinska olajšila, se pozivljajo, da to naznanijo čim prej načelstvu »Gospodarske zveze«, da jim zadevne prošnje pripravi.

»Zveza slovenskih posojilnic v Celji« je »Centralni posojilnici slovenski v Krškem« na njeno vabilo na »prvi splošni zbor slov. posojilničarjev« sledeče odgovorila:

Ne strinjamo se z namero, sklicati »prvi splošni zbor slovenskih posojilničarjev« na 1. avgusta t. l. v Ljubljano, ker bi tak shod ne imel nobenega razumnega povoda, kajti cesarjev jubilej (prva točka dnevnega reda) naj praznuje vsaka posojilnica na svojem sedežu po tamošnjih in posebno po svojih razmerah, po želji Nj. Veličanstva, z darilom v dobrodelne namene, najbolje v podporo slovenskim visokošolcem, ker prenujno potrebujemo naraščaja v učenih strokah. Potnina odposlanca v Ljubljano bo že znaten dar.

»Načela slovenskega posojilništva« (druga točka dnevnega reda) so zdavnaj dognana in izkušena, »organizacija slovenskega posojilništva« (tretja točka dnevnega reda) je tudi dovršena, tako jo delajo razmere v Slovincih mogočo, namreč po obeh »Zvezah slovenskih posojilnic«. »Strokovno izobražbo dobivajo člani načelstev slovenskih posojilnic« (četrti točka dnevnega reda) s poslovanjem samim in se vršijo strokovnjaške razprave najlepše pri skupnih shodih posojilniških zastopnikov, katere sklicuje »Zveza«.

Načelstvo

zveze slovenskih posojilnic.

Listnica. Konsumno društvo v Kašlju. Ker se novi zakon še ni izdal, tudi ne moremo o njega vsebini nič zanesljivega poročati. Kakor hitro se izda, bomo vse važne točke razjasnili.

Telefonična in brzojavna poročila.

Dunaj, 23. julija. Danes dopoldne je bil ministerski posvet pod predsedstvom grofa Thuna. Temu posvetu pripisujejo veliko važnost. V ponedeljek bodo ministri posvetovaljevali. V torek se grof Thun odpelje v Lšel k cesarju.

Dunaj, 23. julija Mažarski »Egyetertes« poroča, da je grof Thun dobil že od cesarja pooblastilo, da sme na podlagi § 14 skleniti ogersko pogodbo. Grof Thun je ogerskemu minist. predsedniku na ugovore baje odgovoril, da je z ozirom na pozni čas sedaj nemogoče predrugačiti ustavo, da bi deželni zbori volili osrednji parlament, ki naj bi še le sklepal pogodbo. Sicer pa je tudi izid volitev tem potom negotov in nezanesljiv. Ogerski ministerski predsednik baron Banffy se je baje tudi skliceval na svoje izjave v ogerski zbornici ter rekel, da odstopi, ko bi

grof Thun dobil najvišje dovoljenje na podlagi § 14. sklepati pogodbo. Govori se, da baron Banffy v kratkem odstopi.

Carigrad, 23. julija. Velesile dopošljejo turški vladi noto, v kateri izjavijo, da ne bodo dovolile izkrcanja turških vojakov na Kreto.

Montevideo, 23. julija. Policija je zasledila zaroto proti predsedniku Cuestas. Aretovanih je več oseb.

London, 23. julija. Iz Hongkonga se poroča: Vstaja v Kwangsi še ni udušena. Podkralj odpošilja vedno nove moči na bojišče.

London, 23. julija. Lord Goschen je zahteval v zbornici 15 milijonov kredita za napravo 4 vojnih ladij, 4 križark in 12 torpedovk. Sposobne morajo biti za prevoz skozi sueški prekop.

Vojska mej Spanijo in Ameriko.

Kakor je posneti iz večerajšnjih brzojavnih poročil iz Madrida, bo prej sklenjen mir, predno dospo Amerikanci v Evropo. Nekateri člani španskega kabineta sicer naglašajo, da jim ni ničesar znano o mirovnem pogajanju, vendar pa ne taje, da se pogajanje mej Madridom in Washingtonom res vrši. Glavno vlogo igrata zunanji in naučni minister, in poslednji že celo izjavlja, da se v najkrajšem času sklene za Španijo časten mir. No, pogoji ne bodo posebno častni, ker bode treba odstopiti velik del posestva, ki je svojedobno Španiji donasal obilo dohodkov. Sedaj seveda španska vlada ne bo imela posebne izgube, ker so vsled dolgotrajnih vstaških bojov vsahnili malone vsi večji viri dohodkov. Sicer se pa razni španski krogi sedaj izražajo, da bi bilo mnogo bolje, ko bi nikdar ne bili čuli o naselbinah v ameriških vodah. Mir se toraj sklene morda še prej, predno se prične bombardovanje obrežnih mest na otoku Portorico, ki se je že sedaj zakasnilo za celi teden.

Položaj na Filipinah je še vedno nespremenjen, kritičen in najbrže tak ostane do dne, ko bo proglašeno premirje.

London, 23. julija. Iz Manile se poroča: Akoravno je admiralu Deweyu došla pomoč, vendar se še ne prične nobena večja akcija, dokler ne dospe v Manilo general Merrit. Vstaši neprestano napadajo španske čete. Živil je jelo primanjkovati. Španjci so jeli obupavati.

Playa del Este, 23. jul. Po uradnih poročilih o zadnjem boju pri Manzanillo so razbili Amerikanci 3 španske ladije in 5 večjih čolnov. Španjci so izgubili 100 mož, v ameriških vrstah pa ni nihče ranjen.

Annapolis, 23. julija. Govori se, da se Cervera ne vrne v domovino, marveč se po sklenjenem miru s svojim sinom nastani v Bostonu.

Washington, 23. julija. Admiral Anderson brzojavlja iz Manile, da je Aguinaldo proglasil diktaturo in vojno stanje. Prebivalci se nadjajo, da se doseže neodvisnost Filipin.

Washington, 23. julija. Vlada zatrjuje, da si na vsak način obdrži otok Portorico ter na Filipinih in Marianih ustanovi večjo postajo.

Splošno priznano
je kot najboljšo odvajalno in prebavljivo sredstvo
Sagrada Malaga - vino.
Cena 1 vel. stekl. 1 gl. 20 kr. Dobiti je v deželni
lekarni pri Mariji Pomagaj M. Leustek
v Ljubljani, 165 1 18
Resljeva cesta šte. 1, poleg mesarskega mosta.
Telefon šte. 68.

Umrlj so:

21. julija. Apolonija Golija, delavka, 40 let, Opekarska cesta 37, Otrophia hepatitis.

22. julija. Marija Banovec, delavčeva hči, 8 mesecev, Opekarska cesta 6, črevesni katar. — Kristina Niederdorfer, izkuharja hči, 19 dni, sv. Petra cesta 16, oslabiljenje.

V hiralnici:

21. julija. N. N. gluhonema ženska, 48 let, ostarelost.

Tujel.

20. julija.

Pri **Slovu**: Vianelli iz Rovinja. — Miklus iz Gorice. — Koppstein, Koppmann iz Gradca. — Mally iz Bele Peči. — Derner, Fischer, Schreiber, Lemberger, Munk, Vogel,

Katscher, Schneider z Dunaja. — Rosenberg iz Siska. — Slaje iz Škofje Loke. — Panta iz Florence. — Palladini iz Pulja. — Manheimer iz Weidhofen-a. — Sanzin, Cselikovits, Kraus iz Trsta. — Kral iz Londona. — Košar iz Domelj. — Karpeles iz Prage. — Vrankar s Kranjske Gore. — Bergbauer iz Frankobroda ob M. — Rosenzweig iz Budimpešte. — Stosdi iz Opave.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm.
21	9. zvečer	738.4	17.1	sl. szah.	jasno	
22	7. zjutraj	738.1	12.7	sl. vzh.	jasno	0.0
	2. popol.	734.8	25.4	sr. jvzh.	"	

Srednja večerajšnja temperatura 16.9°, za 3.0° pod normalom.

Janko Klopčič, urar

Ljubljana

Kranj

Prešernove ul. 4,

poleg frančiškan.
samostana.

preje

J. Spracher.

priporoča svojo bogato zalogo raznovrstnih zlatih, srebrnih, nikelnastih in jeklenih 491 3—3

ženskih in moških ur.

Velika zaloga stenskih ur, ur z nihalom in bu-dilk najnovejše in najboljše vrste po najnižjih cenah. Ob enem priporoča razna, za vsako priliko primerna darila v zlatu in srebru. — Popravlja točno in vestno.

Učenec

(praktikant)

ki je dovršil dva do tri razrede srednjih šol, vsprejme se s 1. avgustom v manufakturno trgovino

509 1—1

Ferd. Sajovic-a v Kranji.

Prečast. duhovščini, cerkvenim predstojnikom in dobrotnikom priporoča podpisani

svoje lepe izdelke

cerkvenih posod in orodja.

Že izgotovljene reči, katerih imam veliko v zalogi, n. pr.: več monštrano, kelihov, svečnikov, kandelabrov, lestencev itd., prodam 20% nižje od prejšnje cene.

Vsako novo naročilo ali popravilo, pozlatenje, posrebranje, ponikanje itd. se bode zanesljivo dobro in v kratkem času izvršilo.

Proračune in načrte naredim brezplačno. — Na ogled pošljem izgotovljene izdelke franko.

Z največjim spoštovanjem

Leop. Tratnik,

pasar - srebrar,

Sv. Petra cesta šte. 27.

Alojzij Večaj

izdelovalec pečij iz glinastih snovij

v Ljubljani, Opekarska cesta 61

preje Igriške ulice 15 29

priporoča lepo svojo zalogo

raznovrstnih pečij

od najpreprostejše do najfinejše, raznobarvne: rujave, zelene bele, pri naročilih pa tudi drugačne barve. V zalogi ima tudi kahljice za štedilnike, sploh razne glinaste izdelke.

Za svoje delo jamči leto dnij. Cene so najnižje.

Učenca

vsprejemem v svojo trgovino z mešanim blagom.

Friderik Skušek,

500 3—2

trgovec v Metliki, Dolenjsko.

Uradne
in trgovske
KOVERTE
s firmo priporoča
KAT. TISKARNA
v Ljubljani.

100 do 300 gl.

na mesec lahko pošteno zasluži sleherni ter povsod brez zgube, ako hoče prodajati postavno dopuščene srečke in državna pisma.

Ponudbe na Ludovika Oesterreicher, Budapest VIII, Deutschgasse 8. 267 10-4 353 10—9

Na prodaj sta

2 odprta dvosedežna koleselja in 300 metrov rudniških relsov, 2 koritasta nagibalna voza s pragovi, švedri in žebli.

Povpraša naj se pri L. Stricelju, trgovcu s premogom (na starem bolniškem vrtu). 445 4—2

Orožna tovarna Steyer

224 10

Samozastopnik za vso Kranjsko:

FRAN KAISER

Ljubljana, Šelenburgove ulice 6

Nova vozna šola: Marije Terezije cesta.

Dobra delavnica za poprave.

Vsi pripadajoči predmeti.

,Waffen'-kolesa. ,Opel'-kolesa.

Precizijski izdelki I. vrste.

Za Marijine družbe!

Pri predstojništvu dekliške Marijine družbe v Škofji Loki se dobiva:

1. Otrok Marijin,

opravilnik in obrednik za (mladeniške in dekliške) Marijine družbe. — Cena lično v platno vezanemu izvodu 45 kr.

2. Najboljša mati,

molitvenik za kongreganiste in vse častivce Marijine; v platnu z rdečo obrezo 45 kr.

3. Po Mariji k Jezusu!

obe zgoraj imenovani knjigi skupaj vezani — v platnu 75 kr., v usuju z zlato obrezo 1 gld. 5 kr. 422 10—6

4. Posvečenje,

100 izvodov 1 gld.

Na korist kongregacijam pri obilnejših naročilih družba-založiteljica navzgor primerno število izvodov. Tudi ista družba rada oskrbuje sprejemnice in svetinje s slovenskim besedilom.

Na drobno se dobivajo te knjižice tudi v prodajalnici katol. tiskovnega društva (preje Ničman, v Ljubljani, Kopitarjeve ulice 2).

Vkusna in. Bonačeva vezava in nizka cena!

Domača umetnost!

Podobarski i pozlatarski atelje

Andrej Rovšek

v Ljubljani, Kolodvorske ulice 22

se priporoča prečast. duhovščini in cerkvenim predstojništvom v naročila na izdelovanje

oltarjev

iz lesa v poljubnem slogu,

kipov

in

svetniških soh

z gipsa, kamna, lesa, njih itd.

Oltarne skupine

iz različnega materiala.

Blagorodnemu gospodu Andreju Rovšek-u, podobarju in pozlatarju

v Ljubljani.

Altar, ki ste ga naredili za podružno cerkev v Lučih župnije žalinske, je prav lepo in trpežno delo, katero dea, svojemu mojstru vso čast. Altar ne naredi samo v obče na gledalca prav prijetnega utisa, ampak so tudi posamezni deli pravilno, natančno in trpežno izdelani.

Zalina, dne 1. avgusta 1897.

505 52-52

Josip Novak, župnik.

Novo ustanovljena in novourejena domača stavbinska in umetna steklarija

tvrdke

503 45

Avg. Agnola v Ljubljani

Dunajska cesta 9, poleg ,Figovca'

se priporoča prečast. duhovščini in cerkvenim predstojništvom v naročila za izdelovanje

cerkvenih oken in vrat vdolanih s katodralnim steklom ali s svinčnem obrobjenim belim ali barvenim steklom,

s steklom z umetno slikarijo

vse strokovnjaško dobro, zajamčeno in trpežno izvršeno v lastni delavnici, od najpreprostejšega do najfinejšega dela. — Ob enem opozarja na lepo svojo zalogo vsakovrstnega

steklarskega blaga

kot so: porcelanasti predmeti, zrcala, steklo v ploščah, svetiljke, po dobe, okviri za podobe itd.

Prevzema vsa

stavbinska steklarska dela

in popravlja po najnižji ceni.

Katol. Bukvarna v Ljubljani priporoča:

Cvetje s polja modroslovskega. Kratak sestav glavnih modroslovskih nauk. Spisal dr. Frančišek Lampič. Stane 60 kr., s pošto 65 kr.

Premišljevanja o življenju našega Gospoda Jezusa Kristusa za vse dneve olega leta. — Spisal o. Brunon Veruyse, duhovnik D. J.; preložil lavantinski bogoslovci. — I. zvezek (od 1. prosinca do 30. rožnika) velja broš 1 gld 50 kr., po pošti 10 kr. več. — II. zvezek (od 1. malega srpana do 31. grudnja) ima isto ceno.

500 52—52

Preč. duhovščini v ljudo priporočam svojo delavnico za

slikarijo na steklu,

slasti za izdelovanje

cerkvenih oken

z umetno slikarjo

Ed. Stuhl

v Gradcu,

Annenstrasse 35.

Najboljša sprila in pohvale

za izvršena dela

razpošiljam na zahtevo.

Najboljše sredstvo proti steniam, bolham, kuhinjskemu mrčesu, moljem, zajedalkam domačih živalij.

,Zacherlin'

učinkuje čudovito! Usmrti

vsakovrstno golazen — in ga radi tega milijoni odjemalcev zahtevajo. Njega znaki so: 1. zapečatena steklenica, 2. ime ,Zacherl'.

Pristni „Zacherlin“ prodajajo v Ljubljani:

Ivan Fabian, F. Groš, Edvard Hajek, Karol J. Holzer, Ivan Jabačin, Jeglič & Leskovic, C. Karinger, Mihael Kastner, Kham & Murnik,

J. Klauer, Adolf Kopriva, Josip Kordin, Anton Krisper, Karol Laponi, Peter Lassnik, J. Lenček, Ivan Perdan, Karol Planinšek, J. C. Röger,

A. Šarabon, Viktor Schiffer, Jakob Schöber, Jakob Spoljarič, A. Stacul, Franc Stupica, M. E. Supan, Franc Terdina, Uradniško konsumno društvo

Dobi se tudi v naslednjih krajih na Kranjskem:

V Postojni, Polhovem Gradcu, Sodražici, Velikih Laščah, Kočevju, Krškem, Hribu Fr. Kovač, Idriji, Kranju, Kostanjevici, Litiji, Mokronogu, Koprivniku, Mirni, na Vrhniki, Travniku, v Trzinu, v Radovljici, Radečah, Zagorju, Žužemberku, Kamniku, Dragi, Trebnjem, Črnomlju, Bledi, Ložu, Kamniku, Vipavi. V Škofji Loki: M. Zigon in E. Burdych. 220 15—12

Edini

dežnik,

ki se pri zgibanju nič ne poškoduje, je na patentiran način narejen 145 25-8

Patent Satin de Chine

(ne zamenjati z navadnim Satin de Chine).

Ta dežnik je popolnoma nepremočljiv in staln barve, podoben najfinejši svilati omreli. Blagó se ne zgu banči, ko je mokro, ampak ostane lepo napeto. Kdor si kupi tak dežnik, nikoli več ne mara drugega.

V Ljubljani te dežnike prodaja edini

JOSIP VIDMAR, dežnikar.

Vsak teh dežnikov ima na notranji strani tole patentno znamko

Vsako ponarejanje ali posnemanje patentne znamke se sodnijsko zabranja. — Natanko je paziti na patentno številko. Nijeden drugih dežnikov nima tako izvršnih svojstev.

Izrok v sklic ostalinskih upnikov.

C. kr. okrajno sodišče v Ribnici poziva vse upnike, kateri imajo kaj terjati iz ostaline dne 14. junija 1898. l. brez oporoke v Hribu umrlega Janeza Gregoriča ml., posestnika na Hribu, v občini Loški Potok, naj se dne 29. julija 1898 na Hribu oglašijo, svoje iskovine napovedó in dokažejo, ali do te dobe svoje prošnje tusodno pismeno vložé, sicer bi oni do ostaline, ako bi s poplačanjem naznanjenih terjatev pošla, ne imeli več nobene pravice, razun kolikor jim pristoji kaka zastavna pravica.

C. kr. okrajno sodišče v Ribnici

504 1—1

dne 20. junija 1898.

Oelz-ova kava

je najboljši in najčistejši primesek h kavi!

Čestite gospodinje!

221 50—18

Zahtevajte in kupujte le-to kavo!

Dobiva se v rdečih zavitkih z belim trakom ali pa v škatljah.

Odlikovan na Dunaju 1891 — v Pragi 1896.

Vinska veletrgovina

G. Benuzzi & Comp.

lastniki vinogradov v Tridentu na južnem Tirolskem

priporoča: bela, rdeča (Schiller-) in črna

izvrstna naravna vina

v sodih in steklenicah

po najnižjih cenah; ob vsakoletni trgatvi razpošilja tudi

sladek vinski mošt.

Delavsko vino (polu vino) je vsako leto na razpolago.

Spričevala zavodov in zasebnikov, pa vedno naraščajoči krog naročnikov so najboljši dokaz in zanesljivo jamstvo pristnosti in dobrote naših vin.

512 3—1

Naš zastopnik

gosp. Alojzij Černič v Ljubljani

na Rimski cesti št. 19 prevzema naročila ter daje radovoljno ustmena in pismena pojasnila.

FELIX TOMAN

kamnoseški mojster in lastnik kiparskega atelijerja
Reseljeva cesta šte. 6. LJUBLJANA Reseljeva cesta šte. 6.
priporoča svojo največjo zalogo 234 30-18

nadgrobnih spomenikov

od raznovrstnih najtrpežnejših marmorov, od granita
in črnega sijenita.

Prevzame tudi vsako najmanjšo kakor največjo

stavbne kamnoseško delo

po najnižji ceni. Posebno priporoča se prečastiti du-
hovščini za izdelovanje različnih cerkvenih
umetno-kamnoseških del

kakor oltarjev, tabernakeljnov, prižnic, obhajilnikov, krstnih in kropilnih kamnov
in podob v vsaki velikosti iz marmorja ali peščenika itd., za katera dela izgotovi
na zahtevo brezplačno potrebne načrte in proračune.

Najcenejša zaloga vsakovrstnih plošč za pohištvo od tu- in inozemskih marmorov.

Št. 280/Pr.

Razpis službe.

505 3-1

Pri mestnem magistratu ljubljanskem je izpraznjena služba

mestne klavnice oskrbnika

z letno plačo 900 gld., prostim stanovanjem v mestni klavnici in s pravico do dveh
10-ah v pokojnino vstevnih petletnic.

Prosilci za to službo morajo biti diplomovani živinozdravniki; prednost se bode pa
dajala prosilcem, kateri se izkažejo tudi s fizikatskim izpitom.

Pravilno opremljene prošnje je vlagati pri podpisnem predsedstvu mestnega ma-
gistrata **najpozneje**

do 15. avgusta t. l.

Na pomanjkljive prošnje in pa na prošnje, ki bi bile vložene po zgoraj omenjenem
roku, se ne bode jemal ozir.

Predsedništvo mest. magistrata ljubljanskega,
dné 16. julija 1898

Št. 8155.

Razpis.

510 3-1

V Metliki je izpraznjena

služba proviz. deželnega živinozdravnika.

S to službo združeni so **dohodki letnih 700 gld.** in sicer je v
pokritje te svote zagotovljen iz deželnega zaklada znesek 400 gld., dočim
sta se **mestna občina Metlika in sodni okraj Metlika zavezala,**
po 150 gld. prispevati v to svrhu.

Dotični živinozdravnik je dolžan brezplačno ogledovati meso v mestu
Metlika ter živino, ki se prižene tje kaj ob letnih semnjih ter tedenskih
tržnih dnevih.

Prosilci za to službo pošljejo naj svoje prošnje z dokazili o starosti,
znanji slovenskega in nemškega jezika in o živinozdravniški vsposobljenosti

do 25. avgusta t. l.

podpisnemu deželnemu odboru.

Od dež. odbora kranjskega

v Ljubljani, dné 18. julija 1898.

Zarezano strešno opeko

(Strangfalz-Dachziegel)

prešano opeko za zid in navadno opeko za zid
ponujata po znatno znižanih cenah 227 18

Knez & Supančič

tovarna za opeko v Ljubljani.

Le **50** kr. za **3** žrebanja.

Zadnji mesec!

315 1

Glavni dobiček

889 4

1krat **100.000** kron in 3krat **25.000** kron

v denarjih po odbitku 20%.

Jubilejne razstavne srečke

à **50** kr.

Žrebanje: 6. avgusta 1898.

Žrebanje: 15. septembra 1898.

Žrebanje: 22. oktobra 1898.

priporoča **J. C. Mayer,** menjalnica v Ljubljani.

Dürkopp-ova Diana - koleša

presegajo vsa druga

po trdnosti, ličnosti in lahkem teku!

Leta 1898. razni modeli z mnogimi novostmi so
videti pri zastopniku

Janezu Jax-u

205 24-19

v Ljubljani, Dunajska cesta št. 13.

POZOR!

Podpisana tvrdka priporoča slavnim prostovoljnim gasilnim dru-
štvom, občinam in župnišćem za nabavo vsakojakih

brizgalnic, gasilnega orodja, pasov itd., kakor tudi
kmetijskih strojev in peronospera-škropilnic

svojo bogato založeno

podružnico v Zagrebu, Frankopanska ulica šte. 9.

Postrežba točna, solidna, z nizkimi cenami pod ugodnimi plačilnimi
pogoji tudi na obroke

Pohvalna pisma in spričevala s Kranjskega na razpolago.

Za obila naročila se priporoča s spoštovanjem

501 12-1

podružnica **R. A. Smekal.**

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno
blago za bandera, baldahine, raznobarvne
plašče, kazule, pluviale, dalmatike, ve-
lume, albe, koretelje, prte itd.

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema
tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popra-
vila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni
bandera in vso drugo obleko.

Prečastite gospode prosim, da se blagovolé pri naročilih
ozirati na domačo tvrdko ter ne uvažujejo tujih tvrdk, dru-
štev in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenejšo postrežbo in najnižjo
ceno, zatrjuje, da bo hvala tudi za najmanjše naročilo.

Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča 81 52-25

Ana Hofbauer,

imejteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode
v Ljubljani, Gledališke ulice 4.

Franc Detter

Ljubljana, Stari trg št. 1.

Prva in najstarejša tovarniška zaloga šivalnih in
poljedelskih strojev na Kranjskem

Najnovejše!

priporoča

Najnovejše!

mlatilnice

z ležiščem s krogli (Kugellager).

Kdor toraj namerava kupiti mlatilni ali kateri drugi kmetijski stroj, naj
se zaupljivo obrne na zgoraj navedeno tvrdko, katera edina na Kranjskem ima
razen **družih kmetijskih strojev** tudi najboljše **mlatilnice** v zalogi, katere
imajo **ležišča s krogli** (Kugellager), enako biciklom.

To je zelo praktična in koristna novost, katere omogoči, da se stroj 40 %
laglje goni kakor doslej.

Ako se je popreje moral stroj s štirimi ali tremi možmi goniti, zadostu-
jeta sedaj samo dva, oziroma eden mož. Ti stroji so toraj neverjetno lahko
goniti, zelo trpežni in, primeroma njih zmoglosti, ceni.

Krogle v ležiščih so iz najčistejšega angleškega litega jekla (Gusstahl) in
brezpogojno trpežne. Ako bi se ležišče (Lager) sčasoma obrabilo, zamore se za
majhen denar novo dobiti in stroj deluje zopet kakor nov.

Ob enem priporočam na izber svojo bogato zalogo

šivalnih strojev

za domačo in obrtniško rabo, 10% ceneje kakor drugje.

Odličnim spoštovanjem

447 4-4

Franc Detter.

Ceniki in pojasnila dobivajo se zastonj in poštne prosto.

Gostilna v najem.

Moderno urejena in z vsemi potrebnostmi preskrbljena, prav dobro obiskovana

gostilna ob državni cesti tik kolodvora v Medvodah

in v neposredni bližini treh velikih papirnic, odda se v najem z vsemi pritisklinami, t. j. popolno opravo, mizami, stoli, orodjem itd. za več sto oseb, s pokritim kegljiščem, ledenico, lepim vrtom, kakor tudi velikim zimskim salonom, takoj ali pa po dogovoru za poznejši čas pod ugodnimi pogoji.

Več se izve pri lastniku **Fran Jarcu** v Medvodah.

506 3-1

Ignacij Čamernik

kamnosek v Ljubljani,

Komenskega (Poljske) ulice 49,

poleg Schreiner-jeve pivarne,

priporoča prečastiti duhovščini in slav. občinstvu svojo izbrano zalogo najrazličnejših

nagrobnih spominkov

iz poljubnega kamena po izredno nizkih cenah. — Vsprejemlje tudi naročila na

kamnoseška umetna cerkvena dela,

kakor so altarji, prižnice, krstna kamena, obhajilne pregraje, tabernakliji, polaganje cerkvenega tlaka itd.

Popravila izvršuje dobro in natančno. — Narise in proračune izdeluje brezplačno.

265 16

Mleko.

Že mnogo let obstoječe in sedaj zelo obširnejše vpeljano

mlekarstvo v Laverici

priporoča zasebnikom, kavarnarjem, restavratörjem, zavodom, samostanom in drugim še vsakdanje odjeme 150 litrov finega mastnega mleka.

Cene so sledeče:

Pri vsakdanji naročbi do 3 litrov je cena litru 10 kr.

in pri vseh drugih večjih naročilih zaračuni se liter 8 kr.

Vsakemu odjemalcu se dostavi mleko vsaki dan zgodaj zjutraj, in da se morebitno pokvarjenje mleka med prevažanjem prepreči, se isto pošilja le v patentovanih mlečnih posodah, ki so zaprte s patentovanimi ključavnicami, nakupljene iz tovarne za izdelovanje mlekarskih oprav tverke Kleiner & Fleischmann v Döblingu pri Dunaju.

Cenjena naročila se prosi ustno ali pismeno poslati na Laverico ali pa k „Belemu volku“ v Ljubljani.

Tudi se sprejemajo naročila v gostini „Monakovo“ (pri Lozarju) v Ljubljani, Rožne ulice št. 15.

Spoštovanjem

Karol Lenče,
posestnik.

486 6-2

Pozor kolesarjem - novincem:

za vozno vežbanje s kolesom je velikanska dvorana na razpolago.

Največja zaloga koles z vsemi novostmi. Poznano najboljša in prekušana kolesa proti garanciji po najnižjih cenah. Mehanična delavnica za vsa popravila nahaja se v lastni hiši na Poljanski cesti št. 31, isto tam lep prostor na vrtu za vežbanje na kolesu.

Puch, Styria

(najboljša)

Columbia

Helical-

Premier

Svetovnoznana

angleška

210 10 kolesa

iz orožne tovarne

B. S. A.

Velika zaloga vsakovrstnih šivalnih strojev po najnižjih cenah.

Ceniki šivalnih strojev ter koles se pošiljajo po pošti zastoj in franko.

F. P. Vidic & Co.

v Ljubljani

ponudijo po najnižji ceni poljubno množino

stavbinske opeke, zarezne strešne opeke

(Strangfalz-Ziegel) in tem pripadajočo

stekleno zarezno opeko.

Strešna okna iz litega železa.

Peči in štedilna ognjišča

(lastni izdelek).

193 28

Roman-cement, dovski Portland-cement

pa tudi vse druge za stavbe potrebne predmete.

Najnižje cene.

Kave ni treba doma žgati!

Pred kratkim ustanovljena

513 12-1

„Delniška družba za žganje kave na Reki“

preskrbela je svoje podjetje za žganje kave s posebnim patentovanim izvajanjem, katero opravičeno uživa „svetovno slavo“, kar je iz dveh nastopno navedenih vzrokov razvidno:

Prvič:

ostanejo kavi

vsi

neprecenljivi

sestavni deli

neskrčeni in

drugič:

pridobi kava

po tem načinu

žganja v

velikanski meri

na okusu,

katera svojstva jej tudi ostanejo, ako dalje časa leži.

Več izvestij najslavitejših kemikov potrjujejo zgoraj navedene trditve, o katerih istinitosti se lahko vsaka hišna gospodinja sama prepriča, ako kupi za poskušnjo.

Priporočamo troje finih, izbranih in priljubljenih vrst:

Portoriko karakter kilo gld. 2-20,

Java „ „ 1-80,

San Paolo „ „ 1-60.

Jeglič & Leskovic,

Jurčičev (Prešernov) trg št. 1.

Važno za vsako hišno gospodinjino!

Priporočam se p. n. občinstvu najuljudneje in vabim k obilnemu obisku.
Fran Čuden, urar v Ljubljani.

SVARILLO!

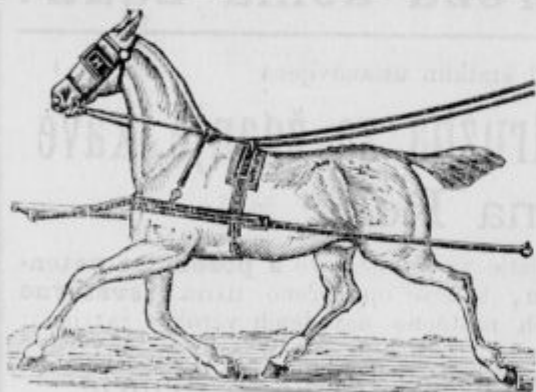
Napram hudobnim, škodoželjnim obrekovanjem gledé kakovosti mojih mlinskih izdelkov naznanjam vsem onim, ki jih razširjajo, da sem potrebno uže ukrenil, da se dotičniki poizvedó in primerno kaznujejo.

Kar se tiče kakovosti in pristnosti mojih izdelkov, služim vsakojemu, ki se prepričati hoče, s tisoči pripoznavalnih dopisov, katere sem doslej prejel doposlanih čisto prostovoljno od svojih odjemalcev.

Vinko Majdič
posestnik valjičnega mlina v Kranji.

511 3-1

Prva največja kranjska tvrdka.

Fran Primožič,
jermenar in sedlar

Sv. Petra cesta 34

Ljubljana,

riporoča se slavnemu
občinstvu in prečastiti
duhovščini v vsakoršno

izdelovanje

jermenarskih in sedlarskih proizvodov,

katera okusno, trpežno in ceno izvršuje.

Ravno tam je velika zaloga različnih konjskih oprem za vožnjo
in ježo itd. — Izdelovanje jermen za stroje, mlina in zvonove.

Poprave se dobro in po ceni izvršujejo.

471 50-5

Zunanja naročila se vestno in točno izpolnjujejo.

Otvoritev gostilne.

Podpisani naznanjam p. n. slav. občinstvu, da sem z današnjim dnevom otvoril
že več let obstoječo gostilno pri

„Ameriki“ na Glincah
poleg Ljubljane.

Točil bodem prava pristna vipavska in istrijska bela in črna vina
na drobno in na debelo, kakor tudi najfinjši „rofosco“ v steklenicah po najnižji
ceni; skrbel bodem tudi za točno in prijazno postrežbo.

443 4-4 Na Glincah, pri Ljubljani, dne 27. junija 1898.

Velepoštovanjem

Anton Kodre.

Dobiva se povsod.

C 745 36-33

Sarg's Kalodont

Naibolje in najceneje sredstvo za čiščenje zob.

Dunajska borza.

Dne 22. julija.

Skupni državni dolg v notah	102 gld. 10 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 " 80 "
Avstrijska zlata renta 4%	121 " 55 "
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101 " 40 "
Ogerska zlata renta 4%	120 " 95 "
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	98 " 95 "
Avstro-ogerske bančne delnice, 800 gld.	909 " — "
Kreditne delnice, 160 gld.	358 " 75 "
London vista	119 " 90 "
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 " 82 1/2 "
20 mark	11 " 75 "
20 frankov (napoleonidor)	9 " 52 1/2 "
Italijanski bankovci	44 " 17 1/2 "
C. kr. cekini	5 " 63 "

Dne 22. julija.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	163 gld. 50 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	161 " — "
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	192 " 25 "
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 " 50 "
Tisine srečke 4%, 100 gld.	138 " 75 "
Dunavske vravnave srečke 5%	128 " 75 "
Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	109 " 60 "
Posojilo goriškega mesta	112 " 50 "
4% kranjsko deželno posojilo	98 " 50 "
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98 " 50 "
Prijoritete obveznice državne železnice	223 " — "
južne železnice 3%	181 " — "
južne železnice 5%	127 " — "
dolenjskih železnic 4%	99 " 50 "

Kreditne srečke, 100 gld.	203 gld. — kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	165 " — "
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	20 " — "
Rudolfove srečke, 10 gld.	26 " 50 "
Salmove srečke, 40 gld.	81 " — "
St. Genois srečke, 40 gld.	79 " 50 "
Waldsteinske srečke, 20 gld.	— " — "
Ljubljanske srečke	23 " — "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	157 " 25 "
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	3415 " — "
Akcije tržškega Lloyda, 500 gld.	445 " — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	76 " 60 "
Splošna avstrijska stavbinska družba	109 " — "
Montanska družba avstr. plan.	164 " — "
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	169 " — "
Papirnih rubljev 100	127 " — "

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju
najmanjšega dobitka. — Promese za vsako žrebanje.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
I., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih
potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostih
papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visokega
obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.